

„Saját tapasztalat alapján mondhatom, hogy a gyerekek nagyon kevés időt tudnak év közben a szüleikkel tölteni. Azért jó számukra az ünnep, mert együtt vannak anyáékkal, apáékkal, a családdal. A felnőttek számára is is különleges időszak a karácsony: kilépünk a hétköznapiakból, a rutinból, kicsit »mások« lehetünk.”

TARTALOM

5. magánterület

Karácsonyi vásár,
vásáros karácsony –
Bogdán Emese írása

9. láthatár

A „TikTok-világban” sem halt
ki az irodalom iránti igény

15. tanterem

Dallamok „színeznék ki”
egy zenélő mesekönyvet

18. lélekjelenlét

Javaslatok, hogy jobban
sikerüljön a dolgozat

19. lélekjelenlét

„Ne mobilozz az asztalnál
ülve, hanem tiszteld meg
a többiekét”

20. láthatár

Játékosan tanulhatnak
a gyerekek a kalandos
programok révén

21. magánterület

Év végi mese –
László Noémi írása

22. láthatár

Harminc éve formálja
a közösséget a református
kollégium

23. hivatalos

6. diákszemmel

Akadnak gyerekek, akiknek
egy meleg kesztyű is nagy
ajándék – Mihály Gyopár és
Simon Gyöngyike írása

8. tanterem

Vidékek, irodalmak – rendhagyó
órák a szórványban is

10. tanterem

Ideje lenne játékosabbá tenni
az oktatást
és a számonkérést is –
Bíró Blanka írása

12. szülői szemmel

Ezt most még gyorsan leírom... –
Bartha Réka írása

14. tanterem

Különböző világokat tár fel
a szilágysági társasjáték

16. portré

Egyre nehezebb mozgásra
ösztönözni a gyerekeket –
Gebe Zoltán beszélgetése
Matei Lindával

FOTÓ: FARKAS ILONA JANKA

1.

Advent: csodavárás a túlhajszolt világban

• tanárszemmel • diákszemmél • szülői szemmel

• lélekjelenlét • tanterem • láthatár • óvoda • fotóriport

• hivatalos • vakáció • iskola és kultúra • pályáz(z)atok

• magánterület • térkép

Rendelje meg
a Magyar Közoktatást
a 2025-ös évre is!

www.comunitas.ro/mkorendeles

Kedves Olvasóink!

A 2024–2025-ös tanévben is számítunk megtisztelő figyelmükre. Reméljük, továbbra is megosztják lapunk hasábjain az oktatás problémáival, különféle szegmenseivel kapcsolatos meglátásaikat. Kérjük, számoljanak be a Magyar Közoktatásban arról is, ha sikertörténet születik iskolájukban, ha úgy látják, hogy diákjaikkal, tanítási módszereikkel kapcsolatban követendő példáról lehet beszélni. Arról is írhatnak, miként befolyásolta és befolyásolja a járványhelyzet a tanítás, tanulás folyamatát.

A Communitas Alapítvány által kiadott, immár tizenegy éve megjelenő Magyar Közoktatást együtt szerkesztjük az olvasókkal, szeretnénk, ha a pedagógusok továbbra is rendszeresen közölnének lapunkban.

Néhány ötletet nyújtunk arra vonatkozóan, hogy milyen témákról várjuk véleményüket, de természetesen ezen kívül az oktatás más vonatkozásait is meg lehet közelíteni:

- Amire büszke vagyok – iskolám/pályám/diákjaim sikertörténete
- Hogyan segíthetünk megőrizni a gyermeki kíváncsiságot a mai oktatási rendszerben?
- Mobiltelefon, okoseszközök az oktatásban – kreatívfejlesztés vagy elgépiesedés?
- Mi a legszebb és mi a legnehezebb a pedagógusi hivatásban?

Kitartást, jó munkát kívánunk! Várjuk véleménynyagait az mko@comunitas.ro e-mail-címre!

A Magyar Közoktatás szerkesztősége

Kiegészítő tananyag
a középiskolai
oktatásban

emt.ro/vilaghirumagyartudosok

web: www.emt.ro
e-mail: emt@emt.ro
tel.: +40-744-783237

FIKA

különszám

Világhírű magyar természettudósok élete és munkássága

Petöfi
Kulturális
Ügynökség

FIT/00087/2023

Erdélyi Magyar Műszaki
Tudományos Társaság

A Magyar Közoktatás elektronikus archívuma elérhető a <http://comunitas.ro/main/kozoktatatas> webcímen.

www.facebook.com/magyarkozoktatatas

Megrendeléseiket a www.comunitas.ro/mkorendeles webcímen mko@comunitas.ro e-mail címen vagy a 0733-91-06-24-es telefonszámon fogadjuk.

Címünk: Redacția *Magyar Közoktatás*, Fundația Communitas, Str. Republicii nr. 60., 400489 Cluj-Napoca, jud. Cluj
Nr. cont.: RO61RNCB0106026613610006 deschis la Banca Comercială Română Cluj-Napoca
Adóazonosító szám (Cod fiscal): 10411135

Kiadja a Communitas Alapítvány • Főszerkesztő: Kiss Judit • Felelős kiadó: Lakatos András

Kiadói titkár és műszaki szerkesztő: Fülöp Zoltán • Tipográfia: Könczey Elemér

Olvasószerkesztés és korrektúra: Deák Szidónia

Telefon: 0040-733-91-06-24

e-mail: mko@comunitas.ro

Redacția *Magyar Közoktatás*, Fundația Communitas, Str. Republicii nr. 60.
400489 Cluj-Napoca, jud. Cluj

Támogatók:

„Le kell tennünk a jászolhoz mindennapi terheinket”

A kolozsvári Báthory István Elméleti Líceum vallástanárnője, Gyurka Izabella saját tapasztataiból merítve igyekszik átadni diákjainak a karácsonyi történet fő üzeneteit. Pedagógusként és osztályfőnökként is szeretne a lehető legtöbbet tenni azért, hogy a gyerekek az év során átélt problémáikat és nehézségeiket hátrahagyva tudjanak hangolódni az ünnepre.

– *Kezdjük a legelején: miért választotta a tanári pályát, mi volt a fő indítatás?*

– Gyerekkoromban egy kis közösségben éltem, ott nőttem fel, a Kolozs megyei Inaktelkén. Templom mellett nevelkedtünk, rendszeresen jártunk valóságára. A falu közössége teljes egészében református volt, a pap bácsinknak köszönhetően sokan választottak később az akkori generációból a teológiai pályát. Amikor tizenkettedik végén dönteni kellett, egyértelműen tudtam, hogy tanítani szeretnék, és vallással kapcsolatos szakra akartam jelentkezni. Ez igazából már a korábbi években kialakult bennem. 1999-ben érettségiztem, abban az időben dupla szak volt az egyetemen, tehát választhattam mellékszakot is, a magyar nyelv és irodalom mellett döntöttem.

– *Miután elvégezte a képzést, és elkezdett dolgozni, nehéz volt megszokni a gyerekek viselkedését és a dolgokhoz való hozzáállását?*

– Igen, az egyetem nem mindig tanítja meg, hogy a gyakorlatban mit kell kezdeni egyes helyzetekkel. Amikor elkezdtem a munkát, a Mezősésre kerültem, Visára. Ott ismerkedtem meg a tanítás rejtelmeivel és azzal, milyenek is a gyerekek. Mi vallást előkészítő osztálytól tizenkettedikig tanítunk. Első éven mély vízben éreztem magam, amikor különböző korosztályokkal kellett foglalkozni. A tanári létet valójában a pályán lehet megtapasztalni. Az egyetemi évek alatt rendszeresen voltak olyan hetek, amikor holland pedagógusok jöttek hozzánk, és új módszereket tanítottak nekünk. Ezeket nemcsak a vallásoktatásban, hanem

FOTÓ • PIXABAY

Gyakran elhangzik, de talán nem eléggé gyakran, hogy az ünnep igazi üzenete háttérbe szorul, helyette az anyagiakra való odafigyelés kerül előtérbe

Megtanítjuk őket imádkozni, szabadon kémi dolgokat, hogyha olyan helyzet jön az életükben, amikor félnék valamitől, tudjanak megnyugvást találni.

az irodalomórakon is fel tudtuk használni. Ezzel együtt idő kell ahhoz, hogy az ember megtanuljon a gyerekekkel bánni,

a generációk pedig időről időre változnak, amihez szintén alkalmazkodnunk kell.

– *Rátérve ezzel kapcsolatban a karácsony témájára, a mostani generációk esetében érez-e valamilyen változást az ünnepkel kapcsolatos felfogásukat, az ünnephez való viszonyulásukat illetően? Sokan mondják, hogy ma már sokkal nagyobb szerepe van az anyagi javaknak karácsonykor, mint korábban.*

– Úgy érzem, a gyerekek érzése a karácsonnyal kapcsolatban nem változott, hiszen minden évben nagyon várják. Az előkészítősoktól egészen a nagyokig

mindenki számolja a hátralévő napokat az ünnepet megelőzően. Ami az anyagiasságot illeti, néhány esetben észrevettük, hogy arra tevődik a hangsúly. Vallásórákon és osziórákon is mindig megbeszéljük, melyek az igazi értékek

Kárpát-medencét felöleli. Mióta itt tanítok, évente egy osztállyal közösen vágnunk neki ennek. Ezzel kapcsolatban tudni kell, a projekt kétfordulós, az elsőben egy betlehemes játékot tanulunk be, és több helyen előadjuk, Jézus szü-

ott inkább a kántálás hagyományát őrzi, a katolikusoknál viszont eléggé megmaradt a betlehemezés is. Sok dolog függ attól, mennyire figyel a közösség ezeknek a megőrzésére. Az iskolánkban van egy olyan szokás, hogy a negyedik osztályos gyerekekkel tartjuk a karácsonyi nagyműsort, ami a három osztály közös fellépését jelenti. A vallás-tanárok feladata az is, hogy az adventi időszakban naponta üzenetet készítünk a tanároknak. Osztályokon belül szokás az anygalkázás, amit szintén várni szoktak a gyerekek.

– Az idősothonban tett látogatások és ez a néhány hetes felkészülés tud-e segíteni abban nekik, hogy igazán át tudják érezni az ünnep szellemiségét?

Úgy érzem, a gyerekek érzése a karácsonnyal kapcsolatban nem változott, hiszen minden évben nagyon várják. Az előkészítőöktől egészen a nagyokig mindenki számolja a hátralévő napokat az ünnepet megelőzően. Ami az anyagiasságot illeti, néhány esetben észrevettük, hogy arra tevődik a hangsúly.

FOTÓ: FOTOGÉNI

Gyurka Izabella kolozsvári vallás-tanárnő: „Saját tapasztalat alapján mondhatom, hogy a gyerekek nagyon kevés időt tudnak tölteni az év során a szüleikkel”

ilyenkor. Arra hívjuk fel a figyelmüket, hogy a családokkal, barátokkal való együttlét és a kedves gesztusok az igazán fontosak. Az ajándékozás módszere mára megváltozott, rengeteg lehetőség van, a szülők pedig gyakran el is halmozzák gyerekeiket különböző dolgokkal. Saját esetemben azt tapasztalom, hogy ezekkel általában egy-két alkalommal játszanak, utána bekerül a sarkba. Többre értékelik azokat az ajándékokat, amelyeket közösen készítünk el. Sokkal jobban örülnek egyes dolgoknak, ha érzelmek fűzik őket hozzájuk.

– Az osztállyal vannak-e ezenkívül más közös projektek is, amelyeknek köszönhetően jobban tudnak hangolódni az ünnepre?

– Több ilyen kezdeményezés is van a Báthory-líceumban. Az elsődleges számomra az, hogy rendszeresen részt veszünk a Székelykapuk – Zöld kapuk nevű projektben, ami a teljes

letésének jó hírét visszük. A második forduló a környezetvédelemről szól, és arról, hogy a gyerekek hogyan tudják felhívni a figyelmet ennek a fontosságára. Tevékenységünk megkoronázása a lehetséges nyereség. Ha a gyerekek bekerülnek az első három helyezett osztály közé, akkor nyáron részt vehetnek egy horvátországi kiránduláson.

Lelesíti őket ez a lehetőség. Ilyenkor általában idősothonokat látogatunk meg, érdekes az, hogy a gyerekeket mennyire megérinti az ott élővel való találkozás. Kisebkekhez is el szoktunk menni, bemutatni az előadást, idén pedig szerintem rögzíteni fogjuk, és a világhálóra is felkerül.

– Ebben az esetben a betlehemezés egy külön projekt keretén belül valósul meg. A társadalomban mennyire maradt fent ez a hagyomány?

– Szerintem ez településfüggő. Református vidékeken kevésbé maradt fent,

– Úgy gondolom, igen, mert látják az időseken, hogy közülük nagyon sokan segítségre szorulnak. Méltósággal próbálnak közeledni hozzájuk, nem kacsagnak rajtuk, és nem gúnyolják őket, mert ugye kisebb gyerekek esetén ez is néha meg szokott történni, de itt ilyesmiről nincs szó. Ezzel hozzájárulnak ahhoz, hogy az időseknek szebb legyen a karácsony, hiszen feltörnek bennük az emlékek. Vannak, akik emlékeznek az énekekre, és együtt énekelnek a gyerekekkel. Meghitt hangulat jön létre, a tanulók ilyenkor anyagi dolgok helyett érzéseket tudnak átadni nekik, ennek pedig ők is örülnek.

– Visszatérve a generációs változások témájára, a digitális eszközök mennyire tudják befolyásolni a tanítást és a diákok hozzáállását az élet különböző részeihez?

– Meg kell tanulnunk együtt élni a digitalizációval. Nem hiszem, hogy a teljes kitiltás megoldást jelentene, inkább meg kell tanítanunk a gyerekeket az eszközök pozitív felhasználására. Nagyon sok iskolában okostáblát használnak, nálunk is az van. Ez a generáció gyakorlatilag beleszületett a digitális korszakba, így nem lehet az életükből kiiktatni ezt. Vallástanárként is szoktam online feladatokat oldani velük, kötelesek is vagyunk beépíteni az ehhez hasonló megoldásokat. A gyerekek telefonnal a kezükben nőnek fel, és ezt figyelembe kell venni.

– Van viszont ennek egy másik része is, a közösségi média és az ott megosztott tartalmak, amelyekkel gyakran szűrés nélkül találkozhatnak a kisgyerekek is. Mennyire veszélyes ez a jelenség, és hogyan lehet irányt mutatni nekik?

– A közösségi média használatának szabályozása elsősorban a szülők feladata. Nagyon jó szűrőprogramok vannak arra a célra, hogy ellenőrizni tudják, melyik felületen mennyi időt töltött a gyerekek. Ilyenkor rájuk is lehet szólni, különösen a kisgyerekekre, hiszen az irányítás a szülő kezében van, az ellenőrzésben pedig nagy a felelőssége. Az iskolában csak szükséges esetben szabad telefont használnak, mindenkinek kötelessége kimenni szünetre. Folyamatosan felhívjuk a figyelmet vallásórán arra, hogy nagyon fontos a tiszta forrásból való értesülés. Osztályfőnöki órákra szakembereket hívunk, akik segítenek útba igazítani a gyerekeket ezen a téren. Szülői értekezleteken is felvetődik néha a téma, közösen szoktuk eldönteni, mi lenne a helyes. Össze kell dolgoznunk ahhoz, hogy a gyerekek érdekében szülessenek döntések.

– Ami a bibliai tanításokat illeti, hogyan lehet átadni nekik úgy, hogy az üzenetek az ő világképükbe is illeszkedjenek, és megértsék őket?

– Fontos, hogy a gyermekekben tudatosuljon, a Szentírásban olvasott történetek nem vették el a hitelességüket napjainkban sem. Olyan alapvető üzeneteket fogalmaznak meg, amelyek érvényesek maradtak a 21. században

is. A mai gyermek számára is fontos a csodavárás, ugyanolyan fontos, mint korábban. A nagyobbaknak sokkal mélyebben lehet beszélni a karácsonyi történet jelentőségéről is.

Amikor én voltam gyerek, megvoltak

ünnepek. Összességében el tudom mondani, hogy a kicsik és a nagyok is ugyanúgy várják nálunk a karácsonyt.

– Fontos szempont lehet a túlterheltségtől való megszabadulás is, ami szín-

„Az ünnep megszakítja ezt a hajszát, megtöltheti lelkünket kedvességgel és odafigyeléssel”

azok a hagyományok, amik széppé tették az ünnepet. Másodnapján mindenki együtt ment templomba úrvacsorát venni. A felnőtté válás korszakában az

Gondolatban elindulhatunk ebben az időszakban Betlehem felé, le kell tennünk a jászolhoz mindennapi terheinket, és megnyugvást találni valamilyen szinten.

ember általában kicsit elidegenedik a karácsonytól, már nem az a fontos, ami kisebb korban. Ilyenkor általában elvesztődik a csoda, amit az ember olyankor kap vissza, amikor szülővé válik. A saját gyermekünkkel újra tudjuk élni ezt a csodát és mesebeliséget, amit az

tén jelentős problémája napjainknak. El tudják-e elengedni a diákok az ünnepek előtt a mindennapi gondokat?

– Pont ezért fontos a gyerekek számára a karácsony. Saját tapasztalat alapján mondhatom, hogy nagyon kevés időt tudnak tölteni az év során a szüleikkel. Azért jó számukra az ünnep, mert együtt vannak anyákkal, apákkal, a családdal. A felnőttek számára is másságot hoz a karácsony, kilépünk a hétköznapi életből, a rutinból és mások lehetünk. Sokunknak ilyenkor megvan az az érzése, amely a mindennapjaink része is lehetne, de nem az. A gyerekek reggeltől délutánig iskolában vannak, sokan egyéb foglalkozásokra is járnak, különböző sporttevékenységekre, szakörökre. Nincs megállás, nem elég a 24 óra. Nagyon sok feladatot hajszolunk folyamatosan, nincs időnk pihenni. Ezért is jó, hogy ebben az időszakban az iskolában vakáció van, ma már több magán-cég is szünetet tart a két ünnep között.

– Összességében a karácsonyi projektek mennyire érik el a céljukat, segítenek a gyerekeknek ráhangolódni erre az időszakra?

– A betlehemezés arról is szól, hogy a megszokottnál sokkal alaposabban

generációk, egészen negyedikes korig nagyon várják őket. Természetesen vannak köztük olyanok, akik hamarabb felfedezik, hogy valójában mi is történik, de azért ez megmaradt a tanulók körében. Az a játék szintén jelen van az éle-

állandóan erről volt szó. Egy ideig beszélgetés tárgya volt mindenhol a háború, fel is vetődött a tanulóknál, vajon átgyűrűződik-e ide. Ilyenkor meg kellett állni velük beszélgetni a témáról, hogy feloldjuk ezeket a dolgokat bennük. Elmondtuk, mennyire fontos a béke, hiszen nekik is megvannak a csatáik napi szinten egymással is, és fontos, hogy békésen tudják megoldani ezeket a helyzeteket. A kisebb mindennapi példák használatával meg lehet értetni velük ennek a fontosságát.

Nem mondhatom azt a gyerekeknek, hogy én nem félek a helyzettől, mert az nem reális dolog. Valahogy a megnyugvás felé kell vezetni őket. Mi, vallásnarrók megtanítjuk őket imádkozni, mert vannak köztük olyanok, akik nemcsak konkrét imákat nem tudnak, hanem a fogalom jelentését sem ismerik. Megtanítjuk őket szabadon kérni dolgokat, hogyha olyan helyzet jön az életükben, amikor félnek valamitől, tudjanak megnyugvást találni. Ha ott van a hitünk, nagyon sok dologból ki tud menteni minket. A szülőknek és a gyerekeknek is azt tudnám javasolni, probléma esetén ne essünk pánikba, hanem a megoldást keressük.

– Gondolom, vakáció előtt szokott üzeneteket megfogalmazni a gyerekeknek karácsonyra. Olvasóinknak mit üzenne?

– Advent a várakozás időszaka, szoktuk mondani. A kérdés csak az, mire várunk. Ajándékokra, csodára, megvizsgálni a környezetünkben élők viselkedését? Mindenki várja valamilyen szinten az ünnepet, ahogy korábban mondtam, az egész éves rohanás teljesen kiüresíti az ember lelkét. Mindig a maximálisat akarjuk, általában el is érzük, mégsem vagyunk elégedettek az eredménnyel. Az ünnep megszakítja ezt a hajszát, megtölti lelkünket kedvességgel és odafigyeléssel.

Gondolatban elindulhatunk ebben az időszakban Betlehem felé, le kell tennünk a jászolhoz mindennapi terheinket, és megnyugvást találni valamilyen szinten, hogy a következő évben feltöltődve és embertársainkra figyelve próbáljuk meg a mindennapi életünket élni.

FOTÓ: PIXABAY

A karácsonyi finomságok előkészítése is lehet közös családi ünnepi program

átbeszéljük a karácsonyi történetet. Ezekben a projektekben hagyományok is megjelennek, ezek által a résztvevők igazán át tudják élni az ünnep lényegét. Az együttlélt felkészíti őket erre, januárban pedig általában pozitív élményekkel gazdagodva térnek vissza az iskolába. Év elején az első órák szinte mindegyik osztályban arról szólnak, hogy a gyerekek elmesélik karácsonyi élményeiket. Kitérnek arra, merre jártak, kikkel találkoztak, és mi volt számukra a legszebb az ünnepben, mitől érezték a legjobban magukat.

– Az ajándékozást illetően, a kisgyerekek ugye általában azt hiszik, hogy a Mikulás és az angyal szokott jönni hozzájuk. Ön szerint hamarabb megismerik a valóságot az internetes információtengernek köszönhetően, mint korábban?

– Saját környezetemben azt tapasztalom, a gyerekek még mindig hisznek a Mikulásban és az angyalban. A kisebb

tűkben, amely során megírják a levelet az angyalnak, az elviszi, a szülei kitalálják, hogyan csempésszék be észrevétlenül az ajándékokat. Valószínűleg különböző csatornákon eljuthatnak hozzájuk információk ezekkel a dolgokkal kapcsolatban. Mi itt az iskolában megbeszéljük, ki volt a Mikulás, honnan indult a legendája. Ugyanígy az angyalokról is szó esik, akik jelen vannak a szentírási történekekben is.

– Beszéltünk arról, hogy a gyerekek mennyire át tudják érezni az ünnepet. El tudnak-e ilyenkor vonatkoztatni a világban történő szörnyűségektől és azoktól a negatív ingerektől, amelyek válogatás nélkül mindenkit elérhetnek?

– Emlékszem, amikor kitört a háború Ukrajnában vagy amikor Palesztina is még nagyobb csataterérré vált, a gyermekeket is érintette. A szülők otthon beszélgettek ezekről a témákról, a buszon is hallották, a közösségi médiában

Karácsonyi vásár, vásáros karácsony

Újra itt van, jelzik mindenütt. Adventben vagyunk ismét, az elcsendesedés, a várakozás, az egymásra figyelés pár hetében. Valahogy mindenkiben tudatosul a segítőkészség. Ilyenkor adakoznak a szegényeknek, különböző karitatív szervezetek osztogatnak csomagokat. A jó cselekedetek ideje ez, amikor készek vagyunk mások meghallgatására, odafigyelni másokra, vágyunk a csendre a befele fordulásra. Családi együttlétre, belső békére.

Rohanó mindennapjainkban azonban ezt is programszerűen akarjuk csinálni, mint bármi egyebet, mert így szoktuk meg, s ha már advent van, hát beprog-

Az advent az elcsendesedés, a várakozás ideje. De a lényeges kérdést mellőzzük, hogy tulajdonképpen kit várunk ilyen nagy pompával, fényűzéssel, hangos csinnadrattával, reklámokkal, fényes girlandokkal tele szatyrokkal?

ramozunk egy pár jótékonyági akciót, mintha törleszteni valónk lenne a Jóisten felé. Íme, Uram, jót cselekedtem, megsegítettem egy szegény családot, s ezzel mint aki jól végezte dolgát, úgy érezzük, harmóniában vagyunk az adventtel, az ünneppel, magunkkal, a karácsonnyal, s rohanunk tovább napi teendőink, feladataink felé.

Mert jön a karácsony, s mennyi mindent el kell végezni, nagytakarítás, vásárlások sorozata, rohanás, hogy mindenkinek megfelelő ajándék kerüljön a fa alá. Kiteszünk magunkért, mert

„egyszer van karácsony”, mindennel el kell érní, ezért időben be kell osztani a sok-sok tevékenységet. Elkap a forgatag, kivilágított utcák, fák kápráztatnak el esténként. Minden fényben úszik, a városok versenyeznek, hol szebb a díszítés, hol pompásabbak a terek. Karácsonyi énekek zengenek mindenfelé – már november közepén. Mindenki ámul, csodálkozik, vásárol, fogyaszt, s ezek a külsőségek már jóval az ünnep előtt megkezdődnek. Az események nem a mi irányításunk alatt vannak, s észre sem vesszük, hogy belekeveredtünk. Gyorsan beszélünk, rohanunk, cipelünk, sorban állunk, vásárolunk, vásárolunk, raktározunk, halmozunk, díszítünk. Mailezünk, SMS-ezünk, küldjük a csillogós üzeneteket, versikéket, de amiket kapunk, el sem tudjuk olvasni, s a zengzetes szövegek mellett alig tudunk valamit azokról, akiknek írjuk. Pörgős a hangulat, tömeg hömpölyög az utcákon, a tehetősebbek nagy városokban vásárolnak, alig jut idő valamire, az üzletek kínálata hatalmas – a bevétel is természetesen. Aközben mind azt ismételtgetjük, hogy évente egyszer van karácsony, elvégre az ünnep az legyen ünnep, mondjuk valahányszor fáradtan érünk haza. De ezt mondjuk húsvétkor is, és más ünnepek alkalmával is, mert vásáros lett minden ünnepünk. Erre dolgoznak rá a nagy cégek, szinte folytonosan észbontó reklámokkal, mert az a fontos, fogyasszunk, halmozunk, fogyjon az áru.

Karácsonyi vásár, vásáros karácsony. S nem is ez a baj tulajdonképpen, hanem az, hogy egy idő óta csak ez lett a fontos. Hogy a sok külsőség elhomályosítja belsónket, eltakarja a lényegét: hogy csendesedjünk el, forduljunk magunkba, vigyázzunk a lelkünkre, testünkre, elménkre, áldozunk időt a mellettünk élőkre, családra, gyermekekre, szomszédra, bárkire, aki igényli

a figyelmünket. Kell egy szép este a csendben a családdal, barátokkal vagy egy könyvvel, kellemes zenével. Adózunk a rászorulónak, egy biztató szóval, mely gyógyít s erőt ad. Keltsük fel lelkében a jó reményt egy mosollyal, s ettől mi is jobban érezzük magunkat. Sokkal bensőségebb az advent, ha nemcsak arra figyelünk, ami a szemünk előtt van, hanem arra is, ami bennünk van, ami nem látható.

Gyorsan beszélünk, rohanunk, cipelünk, sorban állunk, vásárolunk, vásárolunk, raktározunk, halmozunk, díszítünk. Mailezünk, SMS-ezünk, küldjük a csillogós üzeneteket, versikéket, de amiket kapunk, el sem tudjuk olvasni, s a zengzetes szövegek mellett alig tudunk valamit azokról, akiknek írjuk.

Az advent az elcsendesedés, a várakozás ideje. De a lényeges kérdést mellőzzük, hogy tulajdonképpen kit várunk ilyen nagy pompával, fényűzéssel, hangos csinnadrattával, reklámokkal, fényes girlandokkal tele szatyrokkal?

A kisgyermeket, aki jászolban, barokk közt született, lejött közénk, hogy megváltsa a világot a szeretet jelével?

BOGDÁN EMESE

bogdanemese@yahoo.com

Akadnak gyerekek, akiknek egy meleg kesztyű is nagy ajándék

A karácsonyi ünnepvárás az iskolában különleges időszak, tele van izgalommal és meghittséggel. Az évről ez a része, ez a pár hét teljesen másképp telik, mint a hétköznapok. Ilyenkor megjelenik bennünk a várakozás, a készlődés varázsa. A karácsony legjelentősebb lélekmelengető ajándéka az egymást boldogító együttlét, ami különösen érezhető az iskolai mindennapokban a különböző programok révén.

Victor kesztyűt szeretne magának és a testvéreinek is, hogy ha hó lesz, együtt építhessék a hóembert.

Ebben a pár hétben a tanulás mellett sok más program, feladat is helyet kap. Közösen tesszük karácsonyi hangulatúvá az osztályban található dekorációt, sok ünnepi kézimunkát, festményt, ajándékot készítünk közösen. Ami pedig nem maradhat el egy évben sem, az a közös adventi koszorú elkészítése. Ebben a programban a gyerekek a szüleikkel együtt készítenek adventi koszorút. A program alatt karácsonyi zenét hallgatunk, teázunk, süteményeket eszünk, jókat beszélgetünk.

A diákokkal szívesen veszünk részt megszervezett kézműves tevékenységeken, színházba megyünk, és ha hó van, szánkózzunk egy közeli domboldalon. Az iskola közösségével közösen tartunk egy olyan napot, amikor minden osztály szaval vagy énekel együtt, ezzel is megeremtve a karácsonyi hangulatot. Ebben az időszakban megtapasztaljuk, hogy időnként mennyire jó kiszakadni a hétköznapokból, készíteni a lelkünket Jézus születésére, és mindezt együtt tesszük.

Ami nem maradhat el, az a levélírás az angyalnak. Minden gyerek nagyon

várja ezt a pillanatot még akkor is, ha már otthon írt levelet. Különös gondossággal fogalmazzák meg kívánságaikat, amiket gyöngybetűvel vetnek papírra, és díszítenek minél szebbre. A levelet az ablakba helyezik, bízva abban, hogy másnapra talán elviszi az angyal magával, és teljesíti kéréseiket.

Minél nagyobbak a gyerekek, annál különlegesebbek, fontosabbak a vágyaik. A 3. osztály diákjai közül sokszor elhangzik, hogy arra vágnak a gyerekek, hogy a család együtt legyen szeretetben, egészségben, békében. A lista legelejére kerül a szeretet, béke, meghittség, nyugalom utáni vágyakozás. A legtöbben rájönnek arra, hogy nem a kézzel megfogható ajándékokban van a legnagyobb öröm, hanem az édesanya, nagymama ünnepi főztjének közös elfogyasztásában, abban, amikor a család együtt állja körbe a karácsonyfát, amikor közösen pityeregnek egy megható karácsonyi filmen, vagy amikor együtt szánkóznak, építenek hóembert. A levél megírásán kívül meg is szoktuk beszélni, hogy ki mire vágyik: Péter tudományos lexikont kér, mert egy alkalommal, amikor a biológia szakos tanárnő magyarázott el néhány dolgot az osztályban a belső szervekről, akkor azt mondta Péternek, hogy belőle orvos lesz, mert annyira ügyesen hozzá tudott szólni a témához. Azóta Péter teljes gőzerővel készül az orvosi pályára. Tamás elsősorban egészséget kér a családjának, másodsorban bármit adhat neki az angyal, ami a bolygónkkal kapcsolatos. Mivel az osztályomban közkedvelt a pingpong, mindennap fiúk-lányok egyaránt játsszák, ezért többen labdát és ütőt szeretnének, valamint egy olyan napot az iskolában, amikor egy órán keresztül játszhatnak. Ábel, aki nagyon hisz Istenben, nem vágyik semmire, csupán egészséget, hitet, szeretetet szeretne. Több gyerek fogalmazta meg, hogy a legfontosabb

az egészség. Ha egészségesek vagyunk, a többi már kialakul. Ha hiszünk Istenben, bízni tudunk abban, hogy ő meghallgatja kérésünket, és ad nekünk egészséget. A béke is különösen fontos, ami valahogy szinte minden családot életében ott van karácsonykor, de az év többi részében is törekednünk kell arra, hogy ékességben éljünk a családtagjainkkal, barátainkkal. „A szeretet, együttérzés, egymás segítése, a hit, remény olyan fontos dolgok, amiket nem csupán az angyaltól kérhetünk, hanem egész évben imádkozhatunk értük Istenhez” – fogalmazta meg Anna. A lányok kézzel fogható ajándéknak leginkább könyveket kértek. Nagy elő-

Természetesen akad olyan gyerek is, akinek a szülei jól szituáltak. Ez a gyerek nem is fogja magát vissza, a listán megjelenik a toronyóra láncostól.

szeretettel olvasnak. Sokszor az iskolában, amikor végeztek a feladatokkal, a pad alatt böngészik valamelyik könyvüket. Addig jó, ameddig olvasnak, és nem a telefont nyomják elbűjva, így csak mosolyogni szoktam ezen. Könyveken kívül kreatív tevékenységekhez kérnek felszereléseket. Többen ruhaneműre vágnak, szánkóra, korcsolyára. Több fiú is fogalmazta meg, hogy sífelszerelést szeretne. Emese a nemrég elkészített szobáját szeretné berendezni, így dekorációs elemeket kér az angyaltól.

Harmadik osztályban már nem olyan kicsik a gyerekek, többen tudják az angyal meglétének titkát, mégis tiszteltben tartják, hogy egyes társaik még hisznek benne, valamint ők is pont olyan

lelkesedéssel írnak levelet, beszélnek róla, mint a társaik.

Első-második osztályban a gyerekek teljes lázban vannak a karácsony közeledtével. Mivel ezek a gyerekek roma származásúak, így másképp telik nekik ez az időszak. Nem mindegyik családban van jelen a karácsony varázsa, így az osztályban való tevékenységek, beszélgetések kompenzálják ezt. Számukra nem biztos, hogy egyértelmű a szeretet, hit, béke fogalmak jelentése, így az osztályon belül valósul meg ezeknek a megélése. A sok beszélgetésnek köszönhetően rájönnek, hogy könnyebb, ha elfogadjuk egymást, ha szeretettel fordulunk a társunk felé, valószínű, hogy ugyanazt kapjuk vissza. Ha békeség van közöttünk, akkor béke van a szívünkben is. A legjobb pedig, ha ezekért imádkozni is tudunk. A szeretet ünnepén még nagyobb hangsúlyt kap-

Zsófia egy saját ágyra vágyik, amiben egyedül aludhat, mert a jelenlegiben hárman alszanak, és nem férnek el.

nak ezek az érzések megélése. A készülődéseken, iskolán kívüli programokon a gyerekek megtapasztalhatják, megtudhatják, hogy mi a karácsony lényege, mit ünnepelünk ekkor. Közösen készítenek dekorációt, amivel szépítjük az osztályt. Az angyalnak szóló levelek írása sem marad el egy évben sem. A roma gyerekek kívánságai viszont sokszor nagyon egyszerűek. A legtöbben meleg ruhára, tanfelszerelésre, játékra vágnak. Victor kesztyűt szeretne magának és a testvéreinek is, hogy ha hó lesz, együtt építhessék a hóembert. Van, aki színes ceruzákra és kifestős könyvre vágyik. Alex pedig meleg bakancsot szeretne, amiben nem fázik többé soha a lába. Néhány gyerek szánkót szeretne, de nekik úgy is megfelel, ha egyet kapnak az angyaltól, azon majd osztoznak. Panna legnagyobb kívánsága, hogy a szülei hazatérjenek külföldről, és végre együtt lehessenek. Reméli, hogy az angyalka hazarepíti őket a szárnyaival. Zsófia egy saját ágyra vágyik,

amiben egyedül aludhat, mert a jelenlegiben hárman alszanak, és nem férnek el. Van, aki füzetet és írószert szeretne az apukájának, mert most ő tanítja írni és számolni az apukát.

várják, hogy megláthassák az ajándékokat. Sok gyerek szeme a bontogatás közben könnybe lábad, óriási boldogsággal viszik haza a csomagokat. Ilyenkor érzem azt teljes mértékig, hogy ismét megérte a

FOTÓ • PIXABAY

Természetesen akad olyan gyerek is, akinek a szülei jól szituáltak. Ez a gyerek nem is fogja magát vissza, a listán megjelenik a toronyóra láncostól. A nagyravágyó kívánságok kapcsán szoktunk visszakanyarodni ahhoz a beszélgetéshez, ami az igazi értékekről szól. Sok gyerek megfogalmazza, hogy mit ér a rengeteg játék, ha a családban nincs összetartás. Mit ér a sok ajándék, ha nincsenek barátaink, családjunk. Többet ér az, ha kevesebb játékunk van, de azokat hajlandóak vagyunk egymással megosztani, vagy akár együtt játszani velük.

Minden évben adakozó, segítőkész embereket keresve ajándékosomagokat állítunk össze. Ezekbe a csomagokba tisztálkodási szerek, édességek, tanfelszerelések, ruhaneműk, lábbelik kerülnek. A karácsonyi vakáció előtt minden gyerek kap egy dobozt, bízva abban, hogy az ajándékok jó helyre kerülnek, és a gyerekek karácsonyát boldogabbá lehet tenni ezáltal. A csomagbontogatás minden évben egy várva várt pillanat. A gyerekek egész nap lázban égnek, annyira

pluszmunka, hisz óriási örömet okoznak az ajándékok a gyerekeknek.

Teljesen mindegy, hogy a gyerek milyen származású, a lényeg, hogy boldog legyen, szeretetben élje meg az ünnepet a családjával együtt. Minden gyerek más, más a családi háttérük, az életszínvonaluk, viszont mindegyikőjük megérdemli azt, hogy egészségben, békében, hitben, szeretetben ünnepelhessen.

Mihály Gyopár Henrietta a székelyudvarhelyi Orbán Balázs Általános Iskola tanítónője, Simon Gyöngyike a székelyudvarhelyi Tompa László Általános Iskola Budvár alegységének pedagógusa.

**MIHÁLY GYOPÁR
HENRIETTA**

gyopar186@gmail.com

SIMON GYÖNGYIKE

simongyongyike1@gmail.com

Vidékek, irodalmak – rendhagyó órák a szórványban is

Kortárs erdélyi írókat és műveiket népszerűsítik erdélyi iskolákban az ősztől alkotók, irodalmárok. Az RMDSZ által indított átfogó irodalomtámogatási program keretében szeptembertől az Erdélyben élő írókat és műveiket népszerűsítik a szórványban, a médiában, valamint támogatják a kortárs erdélyi szerzők idegen nyelven történő megjelentetését is. A program keretében a Helikon szépirodalmi folyóirat szerkesztői, írók költők számos iskolában tartottak rendhagyó irodalomórákat, december elejéig összesen 7 helyszínen: Zilahon, Sarmaságon, Szilágycsehben, Szilágysomlyón, Krasznán, Szamosújváron és Kolozsváron. A fotók ezeken az alkalmakon készültek. A programnak, amely 2025 februárjáig tart, egyik fontos eleme a kortárs magyar, életvitelszerűen Erdélyben élő írók és műveik népszerűsítése.

HÍRÖSSZEFOGLALÓ

FOTÓ: A HELIKON SZERKESZTŐSÉGE

A „TikTok-világban” sem halt ki az irodalom iránti igény

Olvasás közben magunk mögött hagyjuk a stresszt, megnyugszunk, olyan, mintha meditálnánk. A mai rohanós tempójú életmódunkban kimondottan jól tesz, ha időnként szünetet tartunk – vallja Birta-Székely Noémi kolozsvári irodalomterapeuta, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézetének egyetemi docense. Az egyetemi oktatót arról is kérdeztük, a mai fiatal, a választások kezdete óta hangsúlyosan „TikTok-nemzedéknek” hívott generációknak milyen a kapcsolata a könyvvel, a betűkből kibomló „teremtett világgal”.

„Sajnos nem tudom azt mondani, hogy sokan sokat olvasnak, de van egy réteg, amelynek tagjai igen. Ők szeretik a szépirodalmat, így keresik azokat a lehetőségeket, ahol ezeket az élményeket megoszthatják. A világjárvány óta fellángolt az olvasás iránti igény, hiszen a bezártság kiváltotta az emberekből, hogy kapcsolódjanak az irodalomhoz: megtapasztalták, hogy az olvasásnak mentálhigiénés szempontból is sok a pozitív hatása. Eلسzaporodtak a könyvklubok, könyves események. Sok olyan egyetemi hallgatóm van, aki arról számol be, hogy gyerekkorában esténként nem olvastak neki mesét, hanem rajzfilmet nézett” – mondta az egyetemi oktató. Szólt arról is, hogy a legjobban úgy lehet kialakítani az olvasás iránti igényt, ha már kora gyermekkorban megtapasztaljuk, hogy ez jó, mert megvan a hangulata, összekovácsolja a szülőt a gyermekkel, és ezt majd a gyermek is tovább akarja adni, keresi ezeket a helyzeteket. „Az olvasóvá nevelésnek régen is ugyanúgy megvoltak a nehézségei, mint ma, vagy mint minden oktatói-nevelői munkában, csak most megváltoztak az önkifejezés terei. A TikTokon megjelent a BookTok jelenség, amelynek keretében mindenféle könyves tartalmakat osztanak meg a tartalomgyártók. Ha ezt egy influenszer teszi, hajlamosak követni a fiatalok. Szerintem nem leírni kellene a „TikTok-nemzedéket”, hanem kiaknázni ezt a csatornát, azért, hogy megtaláljuk velük a közös hangot” – vallja Birta-Székely Noémi. Rámutatott, a különböző közösségi hálók használata ma már elengedhetetlen az információáramlás szempontjából: ezeken a hálózatokon tartjuk a kapcsolatot, kapunk hírt különböző eseményekről. „A hallgatóimmal hét éve vezetünk olvasóklubot, fenn vagyunk a közösségi hálókön is, nemrég a tanszéken könyvkuckót hoztunk létre szabad könyvespolccal, hagyományjelleggel február 14-én, a könyvajándékozás világnapján. Könyveket gyűjtünk és adományozunk rászoruló gyerekeknek, mesemondó műhelyt vezetünk stb., de a fiataloknak még így is nagyon kevés százaléka olvas, ezt tapasztalom” – mutatott rá. Arra is kitért, hogy melyek a legfontosabb pozitív hozadéka a könyv, az irodalom olvasásának manapság, amikor a három másodperces videók korát éljük. „A média teljesen átvette a figyelemfelkeltés helyét minden területen, így az olvasmányok terén is. A könyvekkel és olvasással kapcsolatos médiatartalmak is követik ezt a másfél

FOTO • PIXABAY

Legjobban úgy lehet kialakítani az olvasás iránti igényt, ha már kora gyermekkorban megtapasztaljuk, hogy olvasni jó

perces időkeret. Irodalmárok, könyves szakemberek, írók osztanak meg hasonló tartalmakat, amivel nincs is semmi gond, ha nem a személyi kultuszt támogatja, és nem marad meg ezen a szinten, hanem valóban felkelti a felhasználó figyelmét. Én azt látom, hogy ez már szinte külön szakma, nagyon jól kell csinálni, akár főállásban, hogy célt érz vele” – fogalmazta meg. Rámutatott, ő maga is szereti a hangoskönyvet, de mégsem tudja felváltani a klasszikus olvasási élményt. „Olvasás által belépünk egy másik világba, itt pedig vágyaink vagy álmunk is valóra válhatnak. Azonosulási mintákat kapunk, lehetőségeket problémamegoldásra, rátalálhatunk olyan helyzetekre, amelyek nem csak velünk történtek meg. Mindezek az azonosulások a belső képalkotás révén fejlesztik a fantáziánkat, szókincsünket, a memóriánkat, koncentrációnkat, az empátiát és a toleranciát. Olvasás közben magunk mögött hagyjuk a stresszt, megnyugszunk, olyan, mintha meditálnánk” – mondja az irodalomterapeuta. Úgy fogalmaz, mai rohanós tempójú életmódunkban jól tesz, ha időnként szünetet tartunk, megállunk, feltöltődünk, hogy újra tudjunk indulni.

Ideje lenne játékosabbá tenni az oktatást és a számonkérést is

A tanár teljesen stresszmentesítheti az óráit, ha megfelelően kommunikál, megfelelően osztja a feladatokat, beosztja a terhelést, és amikor értékkel, akkor is motivál. Új oktatási módszereket népszerűsít a pedagógusok körében a sepsiszentgyörgyi Csutak Vilmos Pedagógusok Háza.

Új oktatási módszereket népszerűsít a pedagógusok körében a sepsiszentgyörgyi Csutak Vilmos Pedagógusok Háza. Az Erasmus+ program keretében megszerzett tudást és tapasztalatokat arra használják fel, hogy a pedagógusok olyan módszereket sajátíthassanak el, melyek bevetésével elérik, hogy a gyerekek örömmel járjanak iskolába. Paradigmaváltásra van szükség, a mentalitáson kell változtatni – mondta el a Maszolnak Szőcs-Torma Katalin projektfelelős. „Azt tapasztaljuk, hogy a gyerekek gyakran fáradtak, eluralkodik rajtuk a letargia, ezen kell változtatni,

„Azt tapasztaljuk, hogy a gyerekek gyakran fáradtak, eluralkodik rajtuk a letargia, ezen kell változtatni, úgy motiválni őket, hogy azt érezzék, milyen vagány iskolába járni” – mondta a projektfelelős.

úgy motiválni őket, hogy azt érezzék, milyen vagány iskolába járni” – mondta a projektfelelős. Az angoltanárként is gyakorló szakértő rámutatott, a diákok napi hat-nyolc órát töltenek az iskolában, ráadásul a tanév öt modulra oszlik, és minden modul közepétől kezdődik a stressz a felmérőkkel, a röpdolgozatokkal, feleléssel. „Napi nyolc órát eltölt a gyerek iskolában, és minden órán elvárjuk, hogy teljesítsen, ez hatalmas nyomásként nehezedik rá. Nyomasztja a gyerekeket, ha nem tudnak

FOTÓ: PIXABAY

Ha a gyerek olyan feladatot kap, amit szívesen elvégez, akkor szinte észrevétlenül tanul

megfelelően felkészülni, kudarcként élik meg, ha a számonkérés alatt nem teljesítenek megfelelően. Közben a számonkérés gyakran csak a pillanatnyi ismereteiket tükrözi, nem egy elmélyített tudást” – részletezte a pedagógus. Rámutatott, gyakori visszajelzés, hogy a gyerekek nem azért várják a vakációt, mert pihenhetnek, szabadidős programokat szervezhetnek, hanem egyszerűen csak azért, mert „akkor nem kell iskolába járni”.

Odafigyelni a gyerekre

A tanár teljesen stresszmentesítheti az óráit, ha megfelelően kommunikál, megfelelően osztja a feladatokat, beosztja a terhelést, és amikor értékkel, akkor is motivál. Olyan készségek elsajátításával segítik a pedagógusokat, mint

a hatékony kommunikáció, az időmenedzsment, hogy ne stresszeljék, hanem segítőként álljanak a gyerek mellett – fejtette ki Szőcs-Torma Katalin.

Ha a tanár, tanító ráfigyel a gyerekre, azonnal tudja, hogy most megnyílik a diák, figyel, lehet vele együtt dolgozni, de vannak napok, amikor békén kell hagyni, és visszatérni egy adott témára később. A másik példa, hogy ha például a gyerek maszatos, nem az a megoldás, hogy jól leteremtjük, hanem hogy beviszük a szappant, és segítünk neki kezét mosni. A pedagógusház munkatársa szerint a tanár is jobban érzi magát, hatékonyabban végzi a munkáját, ha folyamatosan pozitív visszajelzést kap a diákjaitól, tehát ez a fajta hozzáállás egy win-win helyzetet eredményez.

Videóreklámot is lehet készíteni

Ha a gyerek olyan feladatot kap, amit szívesen elvégez, akkor szinte észrevétlenül tanul, osztotta meg tapasztalatait a pedagógus. Erre is rengeteg módszer van az eszköztárunkban. Ha a feladatok interaktívak, projekteken alapulnak, az iskolán kívüli tevékenységeket, vagy

Erre a problémára az jelenti a megoldást, ha a tanárok útmutatót, módszereket kapnak arra, hogy olyan hangulatot tudjanak teremteni az óráikon, hogy a gyerekek jól érezzék magukat.

éppen a digitális eszközöket is bevonják, a diákok örömmel elvégzik, kamatoztatják nemcsak a tudásukat, hanem a kreativitásukat is. Például egy kérdésre úgy tudnak válaszolni, ha GPS-koordináták alapján elmennek a parkba, megszámlálják és lefotózzák a kopjafákat, majd közösen kiértékelik az eredményt, és beszélnek a témáról. Ha angolóra egy videóreklámot kell készíteni, már a szünetben sürgetik a tanárt, hogy kezdjék el, nézzék meg a produkciókat, hogy jusson idő mindenkiére.

Játékosított tanulási folyamatok

El kell ismernünk, hogy mi, felnőttek, tanárok sem tudunk mindent, ezért nincs az rendben, hogy a gyerek azonnal hármast kap, ha valamit nem tanult meg, hívta fel a figyelmet Szőcs-Torma Katalin. A Csutak Vilmos Pedagógusház ezért népszerűsíti a tanárok körében a gamifikációt, vagyis a játékosított folyamat módszerét, ami azon alapul, hogy a tanár ideálisan beszinterszi, optimálisan terheli a gyereket, majd az azonnal jutalmazó rendszert alkalmazza.

Miközben a gyereket egy gyenge osztályzat demotiválja, lehangolja, addig ezzel a módszerrel pontokat gyűjt. A következmény, hogy ha nem készült, nem tanult, kevesebb pontot tud összegyűjteni, tehát nem „gyarapodik” olyan mértékben, de mégsem kudarcként éli

meg a számonkérést, hanem fejlődési lehetőségként. A diák tervezhet, ha egyszer nem teljesít megfelelően, nem dől össze a világ, bepótolhatja később. Bármit tesz, pozitívan értékeli a tanár: ha hozzászól órán, pontot kap, ha segít a társainak, szintén, de ha megír egy esszét, akkor már sokkal több ponttal jutalmazzák.

Semmi sem kötelező, de egy adott időintervallum alatt összegyűjthet kétezer pontot, és van két tízese, vagy nyolcszázat egy nyolcasra. De általában ez motiválja őket, hogy még gyűjtögesse-

megpróbálják elmozdítani a hagyományos megközelítést. „A mai világban akkor lehet igazán eredményes egy tanár, ha segítőtje a diáknak, nem pedig frontálisan oktat” – összegezte Szőcs-Torma Katalin. Abban bíznak, hogy hosszú távon hozzájárulnak ahhoz, hogy csökkenjen a korai iskolaelhagyás, javulnak a diákok eredményei, és az elfogadás szintje a közösségekben. Oda kell eljutnunk, olyan oktatás-nevelést kell nyújtunk a tanintézetekben, hogy a gyerekek szívesen, örömmel járjanak oda. Ehhez képest jelenleg gyakran ennek éppen az

Tanulás a „való világban”. Ha a feladatok interaktívak, ha az iskolán kívüli tevékenységeket is bevonják, a diákok örömmel elvégzik ezeket

nek pontokat, és tornázzák fel a jegyet, részletezte Szőcs-Torma Katalin.

Kapaszkodót kellene nyújtani a pedagógusoknak

Az Erasmus+ program keretében megszerzett tudást és tapasztalatokat arra használják fel, hogy a pedagógusok olyan módszereket sajátíthassanak el, melyek bevetésével elérik, hogy a gyerekek örömmel járjanak iskolába, ugyanakkor kapaszkodókat is nyújtanak a tanároknak. A pedagógusház olyan tudást és módszereket kínál, melyek beváltak a nagyvilágban, és jól szórhatóak, bizonyítottan eredményesek. A hétéves projekt során rengeteg képzést elvégeznek, innovatív módszereket sajátítanak el, sok képzőst elküldtek tanulni, akik aztán az iskolájukban népszerűsítik a tanultakat,

ellenkezőjével szembesülünk, országos szinten magas a korai iskolaelhagyás aránya, tehát a gyerekek nem mennek szívesen iskolába, és egy idő után egy részük egyáltalán nem megy – részletezte a pedagógus. Hozzátette, erre a problémára az jelenti a megoldást, ha a tanárok útmutatót, módszereket kapnak arra, hogy olyan hangulatot tudjanak teremteni az óráikon, hogy a gyerekek jól érezzék magukat. A tanárok egy része eddig is rengeteg tevékenységet szervezett, alkalmazta ezeket a módszereket, őket az elméleti háttérrel megerősítik abban, hogy jó úton járnak.

BÍRÓ BLANKA

blanka@slagerradio.ro

Ezt most még gyorsan leírom...*

...amíg be nem tiltják a magyar nyelvű lapokat. Szó szerint ez motoszkált a fejemben, amikor hozzáfogtam formába önteni egyáltalán nem azt a témát, amely eredetileg kínálkozott, vagyis a gyermek zenei nevelésének, hangszer-tanulásának fontosságával kapcsolatos szülői tapasztalatimat. Remélem, hogy lesz majd elegendő demokratikus körülmény tájainkon, hogy erről is szólhassak, hiszen roppant fontos vonatkozása annak, amit szülőként adhatunk gyermekünknek.

Azonban kicsit magyaráznám az előbbi, pánikszerű felütést azzal, hogy a parlamenti és államfői választások margóján immár két hete egyre határozottabban körvonalazódik előttem az, hogy amit szülőként hiszünk a világról, azt nem csupán magunknak hisszük. Olyannyira nem, hogy például a közéletben való részvételünk, a hozzá való viszonyulásunk egy életre meghatározhatja gyermekeink útját, jövőjét. Ez most itt egyáltalán nem szlogen, hiszen a kijelentésem konkrétan azt jelenti: „el kell-e menekülni, vagy szellemi sötétségben neveljük-e fel a gyermekeinket?”. Nagyon drasztikusan hangzik, és az összes színházi neveltetésem, okulásom mellett sem szeretem az ennyire tragikusan, teátrálisan megfogalmazott kijelentéseket. Azonban az elmúlt két hétben tapasztaltam azt, amint meghal a humor, és meghal a drámaiság, más műfajok veszik át a helyüket: a szarkazmus, az abszurd, a tragikomikum, és – remélem, erre nem kerül sor – a vegytiszta tragikum.

Ádázul nehéz volt teljes szülői felelősségem tudatában megélni az utóbbi napok közéleti történéseit (tudatosan nem írok „politikát”, hiszen a „közélet” számomra annál többet jelent, mint tiszavirág-életű csatározásokban ezt vagy azt gondolni, erre vagy arra az oldalra állni). Amint a társadalmi törésvonalak egyenként kivillantak, folyamatosan kerestem a saját személyes felelősségemet ezekben. Hiszen a világot úgy fogom fel (hiba is lehet, megérem is), mint azt a terepet, amelyet a

Két gyurmatündér

gyermekemnek előkészíték, később pedig örökül hagyok. És most azt láttam, hogy a rossz dolgok java része olyan visszafordíthatatlan szagú, csak a jó dolgok tűnnek visszafordíthatóknak... Hadd említsem itt az összkép legfontosabb múnuszait, ami a közélet filterén átszüremlett: az emberek egymástól való eltávolodása (már nem tudjuk, hogy a másik mit gondol, ezért veszélynek is tekintjük őt), a mindent elöntő hiszékenység, a tényyszerűség semmibevetelével párosítva (ez oktatási, nevelési hiányosság, főleg a mi negyvenes nemzedékünkénél és az ennél idősebbeknél), a gyűlöletnek a rációt is elhallgattató formája (ez főként a média és a politikum bűne), és végül a gyermeteg magatartás olyan kérdésekben, amelyek egy életre meghatározóak lehetnek. Ez utóbbiak közé tartozik az „én nem politizálok” kijelentés is, amelyre a válaszom nagyon egyszerű: „de, a távolmaradás is egy politikai állásfoglalás most, tetszik, vagy sem”.

Leával volt egy rövid beszélgetésünk a közletről. Láta, hogy ezekben a napokban szomorú, gondterhelt, olykor

reményvesztett, máskor meg titkos terveket forraló és szövögető voltam:

„Anyá, ki az az államelnök?” – kérdezte érdeklődve, hátha többet megtud kívándásom okairól.

„Hát, cicusom, ő egy néni vagy egy bácsi, aki az országot képviseli. Megy körbe, mosolyog, és beszél mérsékelt okos dolgokat vagy borzalmasan nagy butaságokat, attól függ...” – rögtönöztem a plasztikus választ, amelybe megpróbáltam belefoglalni aggodalmaim okát is.

„Akkor én is lehetek államelnök?! Ééééés mondhatom például azt, hogy holnaptól a malacok repülni fognak?!” – kérdezte Lea lelkesedéstől csillogó szemmel, miszerint nem is olyan nehéz államelnöknek lenni, ezt a gyerekek is jól tudnák csinálni.

„Hát peeeeeersze, hogy lehetsz! De a malacok repülése túlságosan valószínű dolog. Valami ennél hajmeresztőbbet kell kitalálnod a sikerhez...” – mondtam Leának az idénynek megfelelő szarkazmusommal.

„V a l ó ó ó ó s z e r ú ú ú ú ? ! Hahahaha... A malacok repülése...”

* (Írásunk december 6. előtt született, még mielőtt az alkotmánybíróság érvénytelenítette az elnökválasztás első fordulójának eredményét.)

Dallamok „színeznék ki” egy zenélő mesekönyvet

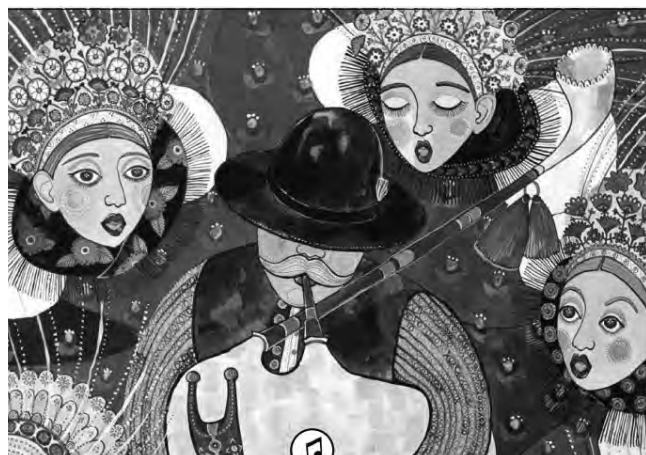
A Kárpát-medence magyar népi dallamait és hangszereit ismerhetik meg a gyerekek a nemrég megjelent, Kodály és a cifra palota című zenélő könyvben. Tapolczai-Zsuráfszky Lilla szerző, a Magyar Nemzeti Táncgyűttes táncművésze, énekes szólistája a friss és korábbi kötete céljáról, a népművészeti összefogással megvalósult, többek között kalotaszegi és székelyföldi népdalokat is tartalmazó mesekönyvről beszélt.

– Két évvel a *Bartók és a tücsökklagzi* című zenélő mesekönyv megjelenése után most újabb kötet vezet be a gyerekeket a népi hangszerek és a népzene világába. Honnan jött az ötlet, mit fedezhetnek fel a legkisebbek a könyvekben?

– Szerettem volna kicsit közelebb hozni a gyerekekhez a magyar népzene, hiszen nem lehet elég korán kezdeni a zenei nevelést. Bartók Béla és Kodály Zoltán országában nem sok szó esik arról, hogy mennyit köszönhetünk nekik, amiért lelkiismeretes kutató- és gyűjtőmunkáikkal milyen sokat megmentettek a későbbi nemzedékeknek. Bár a világon mindenki ismeri nevüket, klasszikus és zeneszerzői munkásságukat, népzene gyűjtői tevékenységük nincs kellően hangsúlyozva. Emellett egy kis segítséget is akartam nyújtani, hogy a gyerekek kicsit betájolhassák magukat. Az első kötetben Bartók vezet körbe a kis erdei madárkák Magyarországon, ahol elmennek a Rábaközbe, Palócföldre, Szatmárba, Hortobágyba, Dél-Alföldre, Sárközbe. A második kötet pedig még messzebbre kalauzol, a Kodály és a cifra palota című könyv már az egész Kárpát-medence magyar népi hangszereit mutatja be.

– Milyen történetekre épül a két kötet, illetve milyen dalok csendülnek fel ezeket lapozgatva?

– Az első kötetben az egész mesének a keretét a Házasodik a tücsök kezdetű dal adta, amely Bartók Béla egyik gyűjtése. Erre felfűztem egy aranyos kis történetet miszerint a tücsök és a szúnyoglány házasodni készül, csak még nincs zenekar. Az erdei madárkák megígérik, hogy majd ők megtanulnak zenélni az esküvőre, és Bartók Béla segítségét kérik abban, hogy merre induljanak. Kapnak tőle egy térképet, és a fentebb említett tájegységeken megtanulnak különböző hangszereken játszani, majd a legvégén összeáll a zenekar, és fölcsendül a jól ismert nóta. Szerettem volna a második kötetbe is egy ugyanilyen kerettörténetet találni, viszont nehéz volt olyan Kodály-gyűjtésre bukkanni, amely gyermekbarát szövegű, fiúknak és lányoknak is szól, könnyen énekelhető, így végül a Cifra palota kezdetű magyar népdalra esett a választás. Az alapkonceptió szerint a cifra palota a végén kivirágzik, így megkerestem a Kárpát-medencében azokat a településeket, tájegységeket, ahol a legdominánsabbak a virágmotívumok a díszítőművészetben. Így választottam ki Somogy, Kalocsa,

Matyóföld, Székelyföld, Kalotaszeg, Moldva, Felvidék, Délvidék településeit.

– A frissen megjelent kötetben 19 nyomógomb van, mind-egyiknél 15 másodpercnyi zenét lehet meghallgatni dalszövegekkel együtt. Kik énekelik a népdalokat?

– Míg az első kötetet én énekeltem föl, a másodiknál már mindenképpen szerettem volna, ha az adott néprajzi táj „hangján” szólalnak meg a népdalok, prominens énekesek előadásában. Én a Magyar Nemzeti Táncgyűttesben táncolok, így a felvidéki kollégáimat – Juhász Zsombort, Csicsmann Dánielt és Juhász Sándort –, illetve Benedek Attila székely munkatársamat kértem fel az éneklésre, valamint meghívott előadóként a Gyimesekből Sára Veronikát, Kárpátaljáról a Népművészet Ifjú Mestere díjas Pál Esztert, Délvidékről a Fölszállott a Páva győztesét, Csizmadia Annát és Kalotaszegről pedig Mezei Balázst.

Minden egyes dallam olyan ízes tájszólásban szólal meg, hogy a gyerekek érezhetik az autentikusságot, hitelességet. Természetesen az adott tájakra legjellemzőbb hangszerekkel is megismerkedhetnek a gyerekek, mint a harmonika, tárogató, hegedű, koboz, gardon, klarinét.

– Tovább szólnak a népdalok egy harmadik kötetben is?

– A harmadik könyv fejben már kezd összeállni, és tervben van egy negyedik is. Viszont jelenleg szeretném látni a visszajelzéseket az első két kötetről, még több idegen nyelvre lefordítani, még több helyre eljuttatni a világba. Most angol, német és japán nyelven kapható, és készül a török változat is. Remélem, hogy ezáltal is tudjuk terjeszteni a nagyvilágban, hogy mennyire csodálatos és sokszínű a magyar kultúránk.

B. L. J.

Egyre nehezebb mozgásra ösztönözni a gyerekeket

A kolozsvári Báthory István Elméleti Líceum tornatanára, Matei Linda nyolc éve dolgozik a diákok mozgásra való ösztönzésén és fizikai felkészítésén. Beszélgetésünk során részletesen kitért az általa megélt kihívásokra, a digitalizáció és az oktatási rendszer problémáira is.

– Mikor döntötte el, hogy testneveléssel szeretnél foglalkozni és oktatni?

Matei Linda: „az emberek általában szeretik azt hinni, hogy a gyerekek nem szeretnek mozogni, valójában imádnak, főleg a kicsik”

– Nem azért jelentkeztem sportegyetemre, mert testnevelő tanár akartam lenni. Liciben fociztam és minden vágyam az volt, hogy ezt folytassam, és minden napomat a sport töltse ki. Amikor mondták az egyetemen, hogy

ha esetleg tanár akarok lenni, lehet pedagógiai modul is végezni, akkor felvetődött bennem a kérdés. Akkor még úgy voltam vele, hogy nem szeretnék, de gondoltam, elvégzem ezt a modul, mert nem lehet tudni, miként alakulnak a dolgok. Ebben a döntésben a szüleim is támogattak. A modul kötelező részeként az Apáczaiba mentem el tornaórákat megfigyelni és néhányat megtartani.

Fokozatosan, kis lépésenként megízlelhettem, milyen tanárnak lenni – ekkor már jobban tetszett az egész. Akkor a foci már másodlagos volt az életemben. Nekifogtam rögbizni, idővel bekerültem a román válogatottba, közben pedig beiratkoztam mesterire is. Tőkés-Szondi Edit tanárnő egyszer felhívott, hogy szükség lenne az iskolában egy helyettesítő tanárra, és ő rám gondolt. Megadtam magamnak a lehetőséget, az élsport és a munka mellett kezdtem tanítani.

– Gondolom, fárasztó volt számodra mindhárom dologra koncentrálni.

– Voltak olyan órák, amelyekről sírva jöttem ki. Napról napra készültem, írtam a lecketerveket, megnéztem, másnap kivel van órám. Rettentő komolyan vettem a munkát, ez utólag kifizetődött. Nyolc éve vagyok már a tanügyben, azt tudom mondani, hogy egyértelműen megérte elkezdni. Minden pályakezdő tanárnak azt javasolnám, nyomja meg az első tanítási évet, és akkor ki fog fejlődni egy olyan rutin, amelynek köszönhetően már nem fog kelleni néznie a lecketervet, ott lesz a fejében minden, amire szükség van.

– A diákok hozzáállása kezdetben sok nehézséget okozott neked?

– Persze, főleg emiatt mentem ki sírva az órákról. Ma sem tartom magam idősnak harminchárom évesen, de akkor még nagyon fiatal voltam, huszonhárom-huszonnégy. Ha egy sportos, energikus csajszi bemeleg a tizenegyedik osz-

Voltak olyan órák, amelyekről sírva jöttem ki. Napról napra készültem, írtam a lecketerveket, megnéztem, másnap kivel van órám. Rettentő komolyan vettem a munkát, ez utólag kifizetődött.

tályba, ahol a fél társaság egy fejjel magasabb, mint ő, a diákok elkezdik próbálgatni a határait. Tapasztalatlanként mindent szívve vettem és megsértődtem. Az ő esetükben nem beszélhettünk arról, hogy a sport szeretete miatt vannak órán, sokkal inkább a röhhögésért. Ezeket a lépéscsúfokokat elég nehezen tudtam átlépni, a sarkamra kellett állnom.

– Mi volt a megoldás?

– Meghúztam a határokat, és idővel észrevették, hogy nem török meg a poénjaik miatt. Amikor figyelmen kívül hagytam ezeket, abba hagyták. Nem akartam túl szigorú lenni a diákokkal, de baráti viszonyt sem szerettem volna. Így látták, hogy lehet a fiatal tanár néni-vel bohóckodni és röhhögni, viszont nem voltak tiszteletlenek velem, nem lépték át többet a határt. Minden korosztálynál nagy mentális munka kell a közös nyelv megtalálásához. Előkészítőben fantáziavilágról van szó, és egy sima

fogócskát is meseszerűen kell különírní. A nyolcadikosoknál kicsit lazábbra lehet venni a nyelvezetet, nagyobb osztályokban meg pláne. Ezt nagyon jól megérezték a diákok, és elkezdett működni az egész.

– *Ami a tornaórával kapcsolatos fel-fogásukat illeti, mennyire voltak fizikailag felkészülve, éreztet esetleg rajtuk a mozgás hiányát?*

– Sok különböző időszakról beszélhetünk ezzel kapcsolatban, mondok néhány nagy különbséget. Covid előtt például egyértelműen nem volt annyi törés a gyerekek körében, mint mostanában. A világjárvány ideje alatt annyira elgyengültek csontozatilag, hogy gyakorivá vált ez a probléma. Nem akarok nagyon drasztikus lenni a problémával kapcsolatban, de amikor még az Apácaiban voltam, nem kellett ennyire noszogatni és motiválni a diákokat. Az online oktatásos időszakban belekerültek egy olyan „fekete lyukba”, ahonnan nehezen tudnak kijönni. A digitális térben teljesen kimaradt a mozgás a többség életéből.

Hozzáteszem, az emberek általában szeretik azt hinni, hogy a gyerekek nem szeretnek mozogni. Valójában imádnak, főleg a kicsik. Az én óráimról az egy-négy osztályosok kipirosodva és megizzadva mennek ki, nem érzik, mikor kell megállni. Ők még önfeladten játszanak, de ahogy felfele haladunk a korosztályokat nézve, egyre inkább eltűnik ez a viselkedés. Ötödikes koruktól általában könnyebben megbetegsznek a gyerekek, ha van valami problémájuk, kis bajok miatt is rögtön mennek az orvosiba.

Ilyenkor elkezdenek szembesülni azazal, miben jók, és miben nem, milyen testi adottságaik vannak és gyakran szégyellik magukat a többiek előtt. Azok a gyerekek igazán motiváltak a licis korosztályban, akik korábban rájöttek, mi megy nekik igazán jól, és az motiválja őket, a többiek viszont rendszeresen leülnek a kispadra.

– *Tanárként mit lehet ezzel a helyzettel kezdeni, hogyan lehet kezelni?*

– Valahogy rá kell ébreszteni őket, hogy mindenki jó valamiben. Én viszont heti két testnevelésórán nem tudom felvenni a harcot. Ennyi idő alatt nem lehet a kamaszok mentalitását megváltoztatni. Ötvenperces óra alatt rettentő nehéz

lenne külön motiválni mindenkit. Magyarországon mindennap van tornaóra, nálunk viszont nagyon kevés hangsúlyt fektetnek a mozgásra, különösen a 9–12-esek esetében. Nekik csak heti egy van az órarendben, pedig az ő korosztályuknak lenne a leginkább szüksége rá.

– *Említetted már te is az online világ és digitalizáció okozta problémákat. Nemrég szigorú intézkedéseket vezettek be az*

Nincs lehetősége egyes gyerekeknek azt csinálni, amihez értenek. Angliában alaposan felméri a tanulók kompetenciáit, és figyelembe is veszik az oktatásban. Ha egy gyerek azt csinálhatja, amihez ért, nem kérdés, van-e motivációja. Tegyük fel, van valaki az osztályban, aki vízilabdázik. Én tornaórán nem tudok vízilabdát oktatni neki. Ami hasonló hozzá, az a kézilabda, de ott is meg kell néznem az osztály többi részét. Nyilván-

FOTÓ: SÉRÁR SZABOLCS

iskolai telefonozás korlátozására. Hogy látod, lehet-e ennek valós pozitív hatása a jövőre nézve?

– Ezt tornatanárként nehéz megmondani. Az én órámokon egyébként sem lenne lehetősége a telefonjával játszani a diáknak. A szabály behozatala előtt sem volt náluk mobil, de azok, akik felszerelés nélkül jönnek, és különböző mesék miatt nem tornásznak, egytől egyig nyomkodták. Van erre a célra egy dobozunk, ahová kirakják, ezzel megoldjuk a helyzetet. Az egyértelmű, hogy nagyon rá vannak szokva.

– *Több hátráltató tényezőt is említettél már, szerinted milyen változásokra lenne szükség a tanügyben ahhoz, hogy jobb legyen a tanulók fizikai felkészülése és motivációja?*

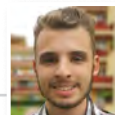
– A motivációt tekintve nagyon nehéz olyan testnevelésórát összeállítani, ami mindenki számára egyformán vagány.

valóan a többség akaratát kell figyelembe vennem, így mindig lesznek olyanok, akik unják, amit éppen csinálunk.

Rettentő nehéz lenne egy osztályt elemeire szétszedni és mindenkinek lehetőséget adni arra, amiben jó. Egy teljesen más rendszerre lenne szükség ehhez, de azt kell mondanom, ez lenne a megoldás. Nem kínozni a gyereket talajtornával, hogyha nem ért hozzá. A focistáknak például semmi közük az egészhez, szívükből utalják. Jogosan kérdezik tőlem a gyerekek, hol fognak tizenkettedik után bakot ugrani. Én ezzel együtt feleltetem őket belőle, mert előírja a tanterv. Összességében azt mondhatom, kényelmes nemzedék vagyunk, hamar elpuhulunk, nem könnyű javítani a helyzeten.

GEBE ZOLTÁN

zoli.gebe@proton.me

Javaslatok, hogy jobban sikerüljön a dolgozat

A dolgozatírás nem is olyan embert próbáló feladat, mint azt hinnéd. Különösen abban az esetben nem, hogyha tisztában vagy a gyengeségeiddel és az általad leggyakrabban vétett hibákkal. A Kamaszpanasz.hu a leggyakoribb hibákat sorolta fel, illetve ahhoz is tippeket ad, hogy hogyan kerülhetik el ezeket az iskolások. Az alábbi javaslatokat, tanácsokat a pedagógusok is megoszthatják diákjaikkal.

1. Félreolvasási hibák

Ezek a hibák akkor fordulnak elő, amikor a feladatot nem olvasod végig, vagy félreértelmezed, viszont a feladatot ugyanúgy megoldod. Ahhoz, hogy elkerüld ezeket a hibákat, mindent olvass el figyelmesen!

2. Figyelmetlenség

Olyan hibák, amiket a feladat egyszeri átnézésével ki is lehet szűrni. Ahhoz, hogy elkerüld, olvasd át a dolgozatot figyelmesen, miután végeztél. Fontos, hogy ehhez a lépéshez jól oszd be az idődet, hogy mindig maradjon a beadás előtt néhány perced átolvasni a leírtakat.

3. Értelmezési problémák

Ezek akkor fordulnak elő, amikor nem értjük meg a feladatot, vagy nem rendelkezünk a szükséges tudással a feladat megoldásához. Az ilyen problémák elkerüléséhez le kell ülni a tankönyv mellé, és megtanulni a leckét.

Értelmezési problémák akkor fordulnak elő, amikor nem értjük meg a feladatot, vagy nem rendelkezünk a szükséges tudással a feladat megoldásához.

4. Alkalmazási problémák

Ez akkor történik, amikor tudod az elméletet, de nem tudod a gyakorlatba átültetni. Ahhoz, hogy ezt kiküszöböld, gyakorolj sokat a házi feladatok és az órai feladatok ismétlésével. A neten könnyen találhatsz olyan típusfeladatokat, amikkel letesztelheted, hogy megértetted-e a tanulnivaló lényegét.

5. A dolgozatírás közben előforduló hibák

Nem fejezed be a feladatot teljesen. Mindig nézd végig a feladatot, és ellenőrizd a válaszokat.

A helyes megoldás átjavítása. Ha tudod magadról, hogy hajlamos vagy pánikszzerűen cselekedni, akár a jó választ is rosszra „átjavítani”, akkor írd fel magadnak ceruzával még

FOTÓ • PIXABAY

„Gyakorolj sokat a házi feladatok és az órai feladatok ismétlésével!”

a lap tetejére: „Ne változtass a válaszon!”. Csak akkor változtass, ha bizonyosan tudod, hogy a megváltoztatott válaszod a helyes!

Túl sok idő eltöltése egy feladattal. Ha megakadsz egy feladatnál, akkor egy idő után lépj át a következőre, és csak akkor térj vissza rá, amikor a többit már megoldottad.

A dolgozat könnyű részén átrohanva ejtett hibák. Ha gyakran előfordul ez veled, akkor az ellenőrzésnél először nézd át a könnyebb feladatokat, és csak utána a nehezebbeket.

Válasz üresen hagyása. Legalább az első pár lépését írd le a feladatnak, az információkkal együtt, abban az esetben is, ha úgy érzed, nem tudod végig megoldani. Ki tudja, esetleg időközben eszedbe jut a válasz, vagy akár még az adatok kiíjtására is kaphatsz pár pontot.

Feladatok kihagyása. Mindig nézd meg, hogy van-e másik oldala a feladatlapnak, és ha az egyik feladatot átugrottad azért, mert megakadtál benne, ne felejtés el visszatérni rá.

6. Tanulási hibák

Akkor fordulnak elő, amikor nem tanultál eleget, vagy rossz anyagrészt néztél át. A jövőben, hogy elkerüld ezeket a problémákat, nézd meg, hogy miért követted el őket, és gondolkodj azon, hogyan tudnál máskor hatékonyabban tanulni.

A fenti tippek mellett mindig aludj eleget a dolgozat előtt, próbálj nem izgulni, és érdemes pár falatot enni, illetve inni is a megmérettetés előtt. Így a szervezeted is fel lesz készülve arra, hogy minden erejével a feladatra koncentráljon.

„Ne mobilozz az asztalnál ülve, hanem tiszteld meg a többieket”

Az étkezési illemszabályokat illik, sőt kell is megismertetni a diákokkal. Akadhatnak olyan családok, ahol ezt nem tanítják meg a gyerekeknek, ezért alkalomadtán a pedagógusok is kitérhetnek az etikett fontosságára akár az osztályfőnöki órákon. Ehhez nyújt segítséget a Kamaszpanasz.hu, amely pontokba szedte az ezzel kapcsolatos tudnivalókat.

Étkezési etikett. Tudod, hogy létezik, bizonyos esetekben nagyjából be is tartod, de „barátok közt” már nem igazán

Tele szájjal akkor se beszélj, ha fontos mondanád van.

törödsz vele. Szinte élvezed, hogy kézzel fogod meg azokat az ételeket, amit nem szabadna, tele szájjal beszélsz, és eszedben sincs késsel-villával enni. Nincs is ezzel baj mindaddig, amíg nem kerülsz olyan helyzetbe, ahol az étkezőasztal mellett tanúsított viselkedésed alapján is megítélhetnek. Mondjuk vizsga előtt vagy után, egy felvételi beszélgetésen, vagy egy állásinterjú kapcsán a most berögződött rossz szokások és kihagyott illemszabályok bosszút állnak rajtad. Ismerd meg az étkezési etikett szabályait, és lehetőség szerint alkalmazd is őket a gyakorlatban, így később nem érhetnek kellemetlen meglepetések. Ha vendégségbe méész, vagy hivatalos ebéden, vacsorán veszel részt, szerencsés, ha megfogadod a következő tanácsokat.

Addig ne ülj le, amíg helyed nem kínálnak!

Győződj meg arról, hogy nincs-e előre meghatározott ültetési rend, ha van, akkor ott foglalj helyet.

Ülj egyenesen, és ne fészkelődj látványosan a széken. Ne könyökölj, vagy

támaszkodj az asztalra evés közben! Evés közben a kezeid a levegőben mozognak, nem érinthetik az asztalt.

Ha hosszú hajad van, akkor illő öszszefogni, feltűzni, hogy ne lógjon véletlenül se az ételbe.

Várd meg, amíg mindenkinek feltalalják az ételt, és csak azután fogj hozzá az evéshez.

Ha nem tudod, hogy az adott ételhez melyik evőeszközt illik használni, figyeld meg, más mit használ. Általában az evőeszközök a fogások sorrendjében helyezkednek el a tányér mellett; így mindig a szélsővel kezdj.

Csak azután sózd vagy borsozd meg az ételt, miután megkóstoltad, ha előtte teszed, az udvariatlanságnak fog tűnni, hiszen arra utal, hogy eleve ízetlennek tartottad az ételt.

Soha ne kérj olyan dolgot, ami nincs az asztalra készítve

Használd helyesen az evőeszközöket. A kés vágásra, és az ételdarabok villára való segítésére való, és nem arra, hogy belapátold vele az ennivalót vagy a szádba vedd. A villát tilos átvenni a jobb kezvedbe, és vágni vele az ételt. A spagettit és makarónit evőkanál segítségével tekerheted fel a villára.

A levest mindig a tányér széle felé kifelé kanalazd. Soha ne szürcsölj. A kanalat nem illik színültig meríteni, és sohasem szabad teljes egészében a szádba venni.

Ha evés közben inni szeretnél, előtte töröld meg a szádat, mert nem illik a pohár szélén ételmaradékot hagyni!

Az evőeszközökkel nem szabad hadonászni még akkor sem, ha az aktuális mondanód megkívánná a nyomatékosítást.

Ha már használtál egy evőeszközt, soha ne tedd le az asztalterítőre, hanem helyezd el a tányérod szélén.

Soha ne nyúljkálj át a másik tányérja felett, ha kell valami, ami tőled távol van, kérd el hangosan attól, akihez a legközelebb van.

Ne nyúljkálj bele a másik tányérjába kóstolás címén. Majd ő ad belőle, ha kéred.

Ha bizonyos italokat vagy ételeket nem fogyaszthatsz az egészségi állapotod miatt, egyszerűen hagyd ki őket, de ne traktálj másokat a problémáddal.

Bizonyos ételek ehetőek kézzel is, ilyen az articsóka, a spárga és a rák. Az ételmaradékos ujjaidat szalvétával töröld tisztára, vagy ha van, kézmosó edényben öblítsd le.

A levest mindig a tányér széle felé kifelé kanalazd. Soha ne szürcsölj. A kanalat nem illik színültig meríteni, és sohasem szabad teljes egészében a szádba venni.

Légy figyelmes és udvarias másokkal

Vegyél részt a beszélgetésekben, de ne hangoskodj vagy feltűnősködj.

Enni csak csukott szájjal szabad, emiatt egyszerre csak kis falatokat végy a szádba, amit alaposan, csámcsogás nélkül rágj meg.

Tele szájjal akkor se beszélj, ha fontos mondanód van.

Nem illik az asztalnál vakarózni vagy szimatolni sem.

Ha tüsszentened vagy köhögnöd kell fordulj el az asztaltól, és tedd a kezved vagy a zsebkendődet az arcod elé.

Ne mobilozz az asztalnál ülve, hanem tiszteld meg a többieket azzal, hogy most csak rájuk figyelsz.

Nem illik fotókat készíteni az ételekről a házigazda engedélye nélkül.

Játékosan tanulhatnak a gyerekek a kalandos programok révén

Mászótermében és a természetben egyaránt számos gyereket megmozgatott a Telemark Sportegyesület, amely immár tizenöt éve működik a kincses városban. Dácesei Levente, a szervezet alapítója a decemberi születési eseményről, a következő hónapokban szervezendő sítáborokról, valamint az erdei iskola programok pozitív hatásairól beszélt. Több száz gyerek megfordult már a Telemark Sportegyesület kolozsvári mászótermében, amely decemberben nyílt nappal ünnepelte megalakulásának harmadik évfordulóját. Dácesei Levente felelevenítette, a létesítményt kimondottan gyerekek számára alakították ki, rengeteg színes, nagy fogással, amelyeket nagyon élveznek a kicsik. „Négyéves kortól jöhetnek a gyerekek mászni, idén pont ez a korosztály volt többségben. Minden évben több mint 40 gyereknek váltottak bérletet, ezenkívül 10-20 alkalmanként jött. Ugyanakkor sok iskolai csoport is meglátogatta mászótermünket, amely számos születésnap eseménynek is otthont adott, az utóbbi időben akár havonta háromnak” – magyarázta az egyesület alapítója. Tapasztalatai alapján a mászásnak köszönhetően a gyerekek láthatóan bátrabbak lettek, fejlődött a figyelmük, egyensúlyuk, koordinációjuk. Továbbá az önfelegylemben is sokat segít a falmászás, fejleszti a szem-kéz-láb koordinációt, valamint tartásjavító hatása van. A test minden izmát szinte egyszerre mozgatja meg és erősíti, segítséget nyújt többek között a gerincferdülés, lúdtalp kiegészítő kezelésében. Ezentúl a hiperaktivitás, a tanulási és viselkedészavarok területén is tapasztalták kedvező hatását, valamint a diszlexia megelőzésében és kezelésében is eredményes. A mászóterem úgy van kialakítva, hogy az iskolás és az óvodás gyerekek is egyaránt megtalálják a számukra megfelelő kihívásokat: több mint 60 számozott útvonal, különböző nehézségi szintekkel, „ninja” pálya, akadálypályák, színes és nagy fogások a kisebbek számára, játékos feladatok mászás közben.

A december 13-ai nyílt mászónapon ingyenesen próbálhatják ki az érdeklődő gyerekek ezt a tevékenységet, s ha megszeretik, beiratkozhatnak a csoportokba, ahol korosztály függvényében két oktató foglalkozik a mászni vágyókkal.

Dácesei Levente a következő időszakban szervezendő programok kapcsán a sítáborokat is megemlítette. Mint kifejtette, évente 6-7 tábor tartanak különböző időpontokban, egy síszezonban több mint 200 gyerekkel ismertetik meg a téli sport szépségét. „Már 13 éve szervezzük sítáborainkat Borszáken, ezek többsége családoknak szól, de van egy iskolás tábor is a vakációs héten, ahol a nyolcadik életévüket betöltött és ennél nagyobb gyerekek vehetnek részt” – részletezte a sportegyesület vezetője.

Szintén több mint tízéves múltra tekintenek vissza a Telemark által szervezett erdei iskola elnevezésű programok, amelyek elemistáknak szólnak. „Nagyon sok tanintézménnyel és tanítóval évek óta tartjuk a kapcsolatot. Az erdei iskola

FOTO • TELEMAROKRO

lényege, hogy a gyerekek a természetben ismerkedjenek meg a természettel. Ne az iskolapadban tanulják meg, hogy melyik milyen virág vagy fa, hanem egy kirándulás alkalmával, ahol könyvek segítségével meghatározzuk a növényeket, bogarakat gyűjtünk, lábnyomokat kutatunk, időjárást figyelünk, és kiaknázuk az adott hely természeti adottságait” – magyarázta a programok egyik szervezője. Hozzátette, ezenkívül sok játékot is beiktatnak a kirándulásokba, amelyek ugyancsak a természettel kapcsolatosak. Csapatépítő osztálykirándulások is szoktak szervezni az általános, valamint a középiskolás diákok számára, melyek fontos szerepet töltenek be az osztályközösségen belüli kapcsolatok kialakításában (diák-diák, illetve diák-pedagógus/osztályfőnök). A kommunikációra, problémamegoldásra, egymás iránti bizalomra fókuszáló játékok, illetve feladatok sokat segítenek a diákok mindennapi életében, a nehézségek áthidalásában. A kalandos programokkal (sziklamászás, rafting, barlangászás, kalandparkok) ki lehet léptetni a komfortzónából a diákokat, lehet tágitani a határokat, ami az önbizalom növelését segíti elő, el tudják hinni, hogy sok mindenre képesek.

Dácesei Levente a Telemark Sportegyesület 2009-es megalakulását is felelevenítette. Mint kifejtette, annak idején testnevelési egyetemet végzett, és az iskolai tanítás, valamint a kirándulások, táborok keretében való gyermekfoglalkozások között dilemmázott, míg végül az utóbbi mellett döntött, és létrehozta a szerteágazó tevékenységű szervezetet. Az egyesület 12 fős csapata többek között a sport-, sziklamászó, kaland- és sítáborok, osztálykirándulások, csapatépítő tréningek szervezésében, lebonyolításában vállal szerepet.

B. L. J.

Év végi mese

A mi iskolánk ünnepi iskola. Van álarcosbál, teadélután, anyák napi ünnepély, gyermeknapi ünnepély, évváró előadás, évnitó előadás, téliünnepély. Néhány év múlva már karácsonyi ünnepély is van, és nem Télapó jön hozzánk, hanem egyenesen a Mikulás, aki az elmúlt évtizedekben remegő bajszszal bujkált, vagy valami hasonló, a mi iskolánkba biztosan nem jött.

A mi iskolánkat a Télapó tartotta elnyomás alatt, bár mi szerettük, mert évente egyszer sosem látott narancsot és szaloncukrot kaptunk tőle. Nagy hiba volt a Télapót szeretni! Utóbb kiderült, hogy a Télapó megátalkodott, istentagadó, kommunista korcs, a narancs, melynek olyannyira örültünk, megátalkodott, kommunista korcs baráti országból érkezett egyszer egy évben... A szaloncukorról nem ejtettek szót azok, akik a szörnyű, rettenetes Télapót befeketítették előttünk.

A Télapó ördögi köpönyegének árnyékából előbújt hát a Mikulás, akinek ugyanolyan fehér szakálla, piros sipkája, piros palástja és kerek pocakja volt, mint a Télapónak, még nevetni is hajszálra pontosan ugyanúgy nevetett, mint a Télapó. Ho-ho-ho, megjött a Mikulás, mondta a Mikulás, és hozzátette: Ho-ho-ho.

A Mikulás éppúgy narancsot és szaloncukrot hozott, mint anno a Télapó, csak jóval többet, de ennek már semmi értelme nem volt, tekintve, hogy télen–nyáron glédában állt a boltokban a narancs, és csoki is annyi volt, hogy lapáttal dobták utánunk, de ebben a bőségben valahogy már nem ízlett se csoki, se narancs, se marcipános szaloncukor.

Ülünk a folyosón. Narancsot hámozunk, csokipapírt rugdosunk, és várjuk, hogy jöjjön az, aki a mi iskolánkban megáld bennünket. Ez is újabb szokás. Régebb a templomban járt az áldás, de oda nem nagyon volt szabad menni, vagy legalábbis nem mindenki járt. A mi megátalkodott édesapánk például azt tartotta, hogy nincs Isten. Boldogabb gyerekek otthonában volt Isten, és imádkozni is lehetett, és voltak, akik

„A Mikulás éppúgy narancsot és szaloncukrot hozott, mint anno a Télapó, csak jóval többet, de ennek már semmi értelme nem volt”

a templomba is eljártak, sőt egynémely templomban maga a megátalkodott, kommunista, korcs Télapó is feltűnt. Aztán a változással az áldás kiáradt a templomból, új világunkban sok helyen kapható. Mint említettem, különféle iskolákban különféle ünnepi alkalmakkor különféle palástos emberek mondanak áldást az egybegyűltek felett, elszaporodtak a házi áldással ellátott díszítőelemek az otthonokban és a televízióból is gyakran sugárik áldás reánk.

Az egész évben áradó narancs, csokoládé és áldás azért mégis ilyenkor, év végén tetőzik, bokáig, derékig, nyakig járunk benne, azt sem tudjuk, ki nek mit ajándékozzunk, mert az elmúlt években már mindenkinek mindent ajándékoztunk, és nehéz évről évre kitalálni, hogy kistestvérünk, nagytestvérünk, édesanyánk, édesapánk, nagymamánk, nagytatánk, unokatestvéreink,

nagynénink, nagybácsink, hites férjek és feleségek minek örülnének a legjobban.

Örülni kell, nincs mese, elmúlt egy újabb év, és teljesen mindegy, hogyan telt, mit sikerült megvalósítani, kit sikerült megszeretni, kit pedig megsérteni, mit veszítettünk el, mit halmoztunk fel, most örülni kell, ha a fene fenét eszik is, áldás van és békesség rogyásig, hópehely táncol az égen, és a sarokban diszkrétan mosolyog a konceptuális fenő.

Állunk a folyosón, narancshéjat, csokipapírt rugdosunk, és örülünk, hogy élünk. Azért hála Istennek, szeretjük egymást. Ezt még a Télapó sem tudta elrontani bennünk.

LÁSZLÓ NOÉMI

nocsek@gmail.com

Harminc éve formálja a közösséget a református kollégium

Újraindulásának 30. évfordulóját ünnepelte a Marosvásárhelyi Református Kollégium. A meghitt, családias ünnepi eseményre egykori és jelenlegi tanárok, diákok, szülők, egyházi előljárók és a helyi közösség képviselőinek jelenlétében a Kultúrpalota zsúfolásig telt nagytermében került sor december elején.

Az ünnepi gála kiemelt szereplői az iskola kiváló tehetséggel megáldott diákjai voltak, hangulatos műsorral készültek az óvodások, az elemi osztályokba járó kis refisek, valamint a kollégium zenekörének diákjai, a néptánc-csoport, a nagy múltú iskola Sola Gratia kórusa tették még színvonalasabbá az elmúlt három évtized fontosabb eseményeit, megvalósításait számbavevő ünnepséget – számolt be a eseményről a Népújság.

Egy osztályból hétszáz diákkal működő, elismert alma mater

A gálán felidéztek, hosszú utat járt be az idők során a Marosvásárhelyi Református Kollégium, amely számos vizsontagság után egyetlen kilencedik osztállyal indult újra három évtizeddel ezelőtt, ma pedig már bölcsőde, óvoda, elemi iskola és középiskola is működik az égisze alatt. Az iskola újraindításában kiemelt szerepet játszó Csáky Károly nyugalmazott református lelképásztor áhítatában kiemelte, hálát kell adni, hogy még mindig vannak iskoláink, ahol a gyerekeink magyar nyelven, a keresztény értékeket elsajátítva tanulhatnak. Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke ünnepi beszédében az idő értékére hívta fel a figyelmet. „Harminc évvel ezelőtt alkalmas volt rá az idő, hogy itt, Marosvásárhelyen újból megalakuljon a Református Kollégium. Az elmúlt harminc évben politikusaink és mi magunk is sokszor mérlegeltük, hogy mikor van itt valaminek az ideje, vagy éppen mikor nem szabad valamit megtennünk, mert felingerlünk vele másokat, vagy még nem

jött el az ideje. Hálát adunk azért, hogy harminc évvel ezelőtt meg tudták hozni azt a bölcs, bátor és megfelelő döntést, hogy létrejöjjön egy olyan intézmény, amely nemcsak tudással látta el, hanem lelki harmóniára, a családi életre is próbálta felkészíteni a nemzedékek sorát” – mutatott rá a püspök.

Személyiségformáló és közösségi értékek forrása

Nemcsak egy iskola kapuja nyílt meg újra harminc évvel ezelőtt, hanem ezáltal egy kapu a nemzeti megmaradás útján is – emelte ki köszöntőjében Dolhai István főkonzul, Magyarország csík-

Három évtized hosszú idő egy intézmény életében, hagyományok születnek, értékek formálódnak, közösség épül, hiszen az iskola, amellel hogy a tanulás színtere, személyiségformáló és közösségi értékek forrása is.

szeredai főkonzulátusának képviselője. Hozzátette, három évtized hosszú idő egy intézmény életében, hagyományok születnek, értékek formálódnak, közösség épül, hiszen az iskola, amellel hogy a tanulás színtere, személyiségformáló és közösségi értékek forrása is. Az itt felnövő generációk feladata továbbvinni a kapott örökséget, mert minden szó, amit anyanyelvünkön mondunk ki, egy-egy téglát nemzeti falunk falában. Antal Mihály Levente Maros megyei főtanfelügyelő-helyettes szerint 30 évvel ezelőtt, amikor a kollégium újjáéledt, egy álom kezdődött el, amely a tudás, a hit és a közösség szellemében szötte tovább a sok

évszázados hagyományokat. Azóta ez az intézmény nem csupán az oktatás és a nevelés otthonává vált, hanem egy olyan közösséggé is, ahol a diákok emberi értékeket sajátíthatnak el, és ahol a tudomány és a vallás harmóniában élhet egymás mellett.

Kapitányok és matrózok sikeres együttműködése

Benedek Zsolt, a Református Kollégium igazgatója rámutatott, a szerencse és a gondviselés mellett a kitartó munkára is szükség volt ahhoz, hogy az intézmény az évek alatt fejlődjék, és ma újraindulásának harmincadik évfordulóját ünnepelhesse. „Szükség volt kitartó munkára az első diákok részéről, akik minden akadály ellenére folytatták azt, amit egyesek megpróbáltak ellehetetleníteni, hogy vallásos, felekezeti oktatásban legyen részük, kitartó munkára a pedagógusok részéről, akik vállalták az oktatást minden nehézség ellenére, illetve a szülők részéről, akik hittek ebben” – mondta. Az iskolaigazgató szélnek eresztett hajó történetéhez hasonlította a református kollégium történetét. Mint mondta, sokan szeretnék volna, hogy zátonyra fusson, de a matrózoknak, akik vállalták, hogy felülnek a hajóra, és a jó kapitányoknak köszönhetően a harminc év alatt egy bujdosó, otthonából kutasított osztályból mára elismert intézménnyé vált a Marosvásárhelyi Református Kollégium, 27 csoporttal, osztállyal és majdnem 700 diákkal. Hozzátette, a harminc év alatt 324 személy irányította, oktatta a több ezer diákot, ezért az intézmény hála jeleként Pro Schola díjat adott át azoknak, akik oroszlanrészt vállaltak az intézmény újraindításában, illetve az évek során tettek azért, hogy ma a harmincadik évfordulóját ünnepelhesse az újjászületett marosvásárhelyi református oktatás.

HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Rászoruló roma gyerekeknek segít télen is a Divers Egyesület

Négy éve szervezi meg a marosvásárhelyi Divers Egyesület és a Marosvásárhelyi Rádió A város segít nevű jótékonyági akciót, amelynek keretében főleg a téli időszakban nyújtanak támogatást a rászoruló gyermekeknek és időseknek. A Divers Egyesület elnöke, Koreck Mária a Maszolnak elmondta, hetente visznek ételt azoknak a családoknak, ahova az egyesület által szervezett beilleszkedési programokban részt vevő gyerekek tartoznak. Ezek között vannak a Maros-parti és a Băneasa-telepi családok, valamint az Ady negyedben élő idősök. A Maros-parton letelepedett roma családok gyerekei közül sokan nem járnak rendszeresen iskolába. Koreck Mária elmondta, ez nagy probléma, mert az oktatás az egyetlen eszköz, amivel kitörhetnek ebből a helyzetből. Az állami támogatások egy részét (pótlékokat) óvoda/iskolalátogatáshoz kötik, de ez sem mindig ösztönző számukra. Rámutatott, negyedik éve már, hogy az ünnep közeledtével a jótékonyági akciójuk keretében összegyűlt adományokkal is segítik a Maros-parton letelepedett, nehéz sorsú családokat, és örömmel tapasztalják, hogy egyre többen kapcsolódnak be a segélynyújtási akcióba – a város lakói és intézmények is egyre aktívabbak. „Harmadik éve, hogy iskolák is csatlakoznak: a Faipari szakiskola volt az első, idén pedig a Friedrich Schiller Gimnázium is bekapcsolódott. Nekik köszönhetően a Mikulás-csomagokba gyümölcs is kerül idén, és hosszabb időre biztosítva lesz a vitaminbevétel a gyerekek számára”. Koreck Mária hangsúlyozta, a legnagyobb szükség a hosszan tartós élelmiszerekre - konzerv, laska, puliszkaliszt, rizs – van szükség.

Az adományokat személyesen a Kossuth (Călărașilor) utca 18. szám alatt lehet leadni hétköznapokon 14 és 18, szombaton 10 és 14 óra között december 18-ig. Bővebb tájékoztatás a 0265-311727-es telefonszámon kérhető.

Konzorciumba tömörülve támogatnák a szakképzést Csíkbán

A székelyföldi vállalkozások konzorciumban együttműködve az oktatási intézményekkel, valamint az

önkormányzatokkal olyan munkalehetőséget teremthetnek a duális oktatásban részt vevő diákok számára, amiben mindkét fél jól jár: a vállalkozás fiatal munkaerővel gazdagodik, a diák pedig szakmai tapasztalatot szerez, ennek eredményeként pedig akár jövőbeli munkahelyével is megismerkedhet. A projekt kezdeményezője Csíkszereda polgármesteri hivatala.

A kezdeményezés részeként egyébként duális oktatási campust is építenének a jövőben Csíkszeredában, a taplocai iskolaközpontnál, ahol nemcsak jól felszerelt műhelyekkel készülnek, hanem bentlakásokat is építenének. A konzorciumba turizmus, a közéletmezés, elektronika és automatizálás, gasztronómiai technikus, elektromos berendezés, villanszerelés, kereskedelem, víz- és gázszerelés, mechatronika, pékipar, élelmiszeripar, faipar, környezetvédelem és építőipar területén tevékenykedő vállalatok jelentkezését várják, hogy a tanintézményekkel közösen képezzék a jövő szakembereit. Az iskolák szempontjából fontos továbbá, hogy a duális szakoktatás során a tanárok képzése is magasabb szintre léphet: modern eszközökhöz juthatnak hozzá, illetve a szoros együttműködés által valós munkahelyszíneken és olyan gépeken dolgozhatnak, amelyeket a cégeknél használnak is.

A vállalkozások december 16-ig jelentkezhetnek az önkormányzatokat, vállalatokat és oktatási intézményeket tömörítő konzorciumba, és december 9-ig a jelezhetik a tanfelügyelőségeken és az Országos szakoktatás-fejlesztési központnál, hogy a 2025–2026-os tanévben diákokat fogadnának a duális képzési rendszerben.

Felszínes tudása van a diákok nagy részének

Bár sokat tanulnak az iskolában, hiszen lenyűgöző mennyiségű információval, fogalommal és elmélettel bombázzák őket, a romániai diákok úgy fejezik be a 12 éves iskolai tanulmányaikat, hogy nem sokat tudnak. Más szóval, hiába az erőfeszítés, mert sokan közülük gyorsan el is felejtik a tanultakat. „Ez nem feltétlenül ő hibájuk, mint inkább a romániai oktatási rendszeré, amely megrekedt az elavult paradigmában” – mondja

Marius Perianu professzor, a matematika olimpiai válogatott koordinátora. Évfolyamonként 15–20 tantárgyat tanítanak, holott az oktatás nem a tantárgyak számáról, hanem a tanítás és az értékelés minőségéről kellene hogy szóljon. „A ma működő oktatási rendszert 50 évvel ezelőtt tervezték, és azóta alig változott valami. Átmentünk néhány reformon, ez igaz, de ezek nem feltétlenül strukturálisak. Húsz évvel ezelőtt is 15–20 tantárgyat tanultak évente a diákok, ahogyan most is” – magyarázza a tanár. Szerinte ennyi tantárgyat csak felszínesen lehet megtanítani, nincs lehetőség az ismétlésre, a gyakorlásra, az alkalmazásra, az elmélet gyakorlatba ültetésére, az információk összekapcsolására, az ismeretek elmélyítésére.

Úgy véli a rendszer reformja jelentene megoldást. Példaként említette, hogy 7. és 8. osztályban a diákoknak heti egy órájuk van földrajzból és történelemből, ehelyett lehetne 7. osztályban két órájuk földrajzból történelem nélkül, majd 8. osztályban két órájuk történelemből és földrajz nélkül. Így nem vesz el sem a tantárgy, sem a program, sem az óraszám, sem a pedagógusszám, de lenne egy tantárgyból heti pluszórájuk, amikor elmélyíthetik a tanultakat.

A Marius Perianu professzor által javasolt módosításokat nem országos szinten, hanem minden egyes iskola saját igényei szerint dolgozhatná ki és valósíthatná meg, ami a rendszer decentralizálását jelentené – olvasható a Maszolon.

Huszonöt éves a step by step oktatás Csíkbán

Fennállásának 25. évfordulóját ünnepelte a step by step oktatás Csíkszeredában. Az ünnepi eseményre kétnapos program-sorozattal készültek a szervezők: gyerekprogramokat, illetve felnőtteket megszólító rendezvényeket is tartottak. Az első nap az iskola alsó tagozatos gyerekkórusa énekelt, azt megelőzően a step by step osztályok születésnapjára ünnepséget tartottak. Másnap előadásokra került sor, melyen az iskola egykori és jelenlegi tanárai, igazgatók, a tanfelügyelőség képviselői, partneriskolák meghívottjai is részt vettek. A szombati program keretében kiállításmegnyitóval, zenés műsorral várták az érdeklődőket, majd

Kádár Annamária pszichológus tartott előadást a mesék és népmesék szerepéről a gyermek érzelmi intelligenciájának fejlesztésében.

Szociális központban élőknek gyűjtenek a középiskolások

Adományokat gyűjt a Kézdivásárhelyi Szentkereszty Stephanie Szociális Központban élők számára. A gyűjtés célzottan működik, ezért több mindent elfogadnak.

A KÖSZ már harmadik alkalommal szervezi meg az adománygyűjtést, idén azonban annyiban eltér az akció az eddiektől, hogy most már pontos listájuk van azon személyekről, akiket megakarnak ajándékozni karácsony alkalmával. Lehet adományozni gyermekeknek tanfelszerelést, játékokat, könyveket, de a felnőttek részére ruhákra is számítanak, azonban elfogadnak bármit, amit az adakozók megfelelő ajándéknak gondolnak. Szeretnék, ha mindenkinek tudnának csomagot készíteni, aki a listán szerepel. Az adományokat december 16-ig fogadják a Dr. Csíha Kálmán Református Kollégiumban (presbitereknek lehet átadni), a Nagy Mózes Főgimnáziumban és a Bod Péter Tanítóképzőben. Céljuk, hogy ez a lista bővüljön addig, ezért érdemes a Facebook-oldalukon tájékozódni.

Művészetterápiás foglalkozásokat tartanak kamaszoknak

A MOL Románia és A Közösségért Alapítvány gyermekgyógyító programja keretében tizenhatodik alkalommal lehetett támogatást szerezni művészetterápiás foglalkozásokra.

A MOL összesen 680 000 lej értékű támogatást nyújt a fogyatékkal élő, krónikus beteg vagy súlyos betegségekből lábadozó gyermekek és fiatalok jóllétének javítására, emocionális és művészetterápiás tevékenységek, illetve pszichoszociális beavatkozásokat révén. Idén 17 megyéből (Bákó, Bihar, Brassó, Fehér, Hargita, Iași, Kolozs, Kovászna, Szatmár és Temes és a fővárosból) összesen 61-en pályáztak. A finanszírozás 858 gyermek számára teszi lehetővé terápiás foglalkozások megszervezését. A kézdivásárhelyi Bóbita Egyesület

ötödik alkalommal pályázott eredményesen a MOL gyermekgyógyító programja keretében. Ezúttal az egyesület a középiskolásoknak tart foglalkozásokat. A jelenlegi pályázat keretében a kamaszok pasztellkrétával, akvarelllel, akrillal és kollázstechnikával alkothatnak az általuk hozott témák kapcsán, de kísérletezhetnek az absztrakt kifejezéssel is. A foglalkozásokon való részvételnél nem feltétele a rajztudás.

A most elnyert finanszírozásból egy évig kéthetente tarthatnak művészetterápiás tevékenységeket, illetve ez idő alatt egy tábor is szerveznek majd Hargita megyében a gyerekeknek, ahol meghívott képzőművészekről tanulhatnak új anyagokról, új kifejezési formákat, alkotási technikákat. Az eddig támogatott projektek hozzájárultak a kedvezményezettek életminőségének javításához, és bíznak abban, hogy a most kiválasztott kedvezményezéseknek is pozitív hatása lesz.

Tizedikes diákok fogadták örökbe a csíkszelvényi múemlék templomot

Az általános és középiskolások számára meghirdetett Örökségünk őrei – Fogadj örökbe egy műemléket idei kiírására Csíkszeredából a Segítő Mária Római Katolikus Gimnázium Szentjánosbogár csapata is jelentkezett. Balogh Gréta-Brigitta, Farkas Dániel, Frandes Máté, Kiss Virág-Orsolya, Salamon Tamás és Szántó Koppány Mihály tizedikes diákokat Forró Albert történelemtanár készíti fel a versenyre, a csapat választása a csíkszelvényi Szent János műemlék templomra esett. A templomot meglátogatták már a diákok, illetve felkutatták az erről szóló szakirodalmat, és megtekintették Kósa Béla történész vezetésével a Csíki Székely Múzeumban őrzött, a Domokos Pál Péter néprajzkutató hagyatékában található, a Szent János-templomról készült régi fotókat, dokumentumokat. A projekt keretében további számos tevékenységre, rajz- és fotókiállításra, idegenvezetéssel egybekötött látogatásra, flashmobra kerül sor, amelyek során a csapat tagjai iskolatársaikkal kívánják megismertetni a műemlék templom művészeti és építészeti emlékeit.

Tevékenységük érdekes színtöltje volt a Csibész Alapítvány által működtetett családi központok árva, elhagyott

gyermekei számára szervezett Mikulás-váró est. A zenés-játékos programnak a csíksomlyói Fodor Ház adott otthont, ahol a támogatók jóvoltából a diákok által összeállított édességcsomaggal ajándékozzák meg a kisgyerekeket. A verseny szabályzatának megfelelően a Szentjánosbogarak a közösségi oldalakon is jelen vannak, ahol ismertetik további programjaikat.

Új arculatot kap Csíkszereda legnagyobb általános iskolájának udvara

Felújítják a csíkszeredai Nagy Imre Általános Iskola udvarát, többek között egy tanösvénnyel és új sportpályákkal gazdagodik a tanintézet. A munkálatokra 6,01 millió lejt szánnak. A tervezővel és a kivitelezővel a szerződést már aláírták a tervpontosításra és a kivitelezésre. A munkálatokhoz jövő tavasszal fognak hozzá, amelyet két részletben valósítanak meg, hogy minél kevésbé zavarják az iskolai tevékenységet. A beruházást a város saját költségvetéséből fedezi, mivel nem találtak rá pályázati forrást. A munkálatokra 6,01 millió lejt szánnak. A felújítás ütemtervét ismertető sajtótájékoztató keretében elmondták, az első kivitelezési szakasz a hátsó bejáratot, az Erőss Zsolt Aréna oldalán levő udvarrész, valamint a nagy, belső udvar rendezését foglalja magában. A Stadion utcai hátsó bejáratot megszelesítik, hogy a tűzoltóautó és a kukásautó is könnyedén behajthasson – itt alakítják ki a szelektív hulladékgyűjtő szigetet is.

A beruházás részeként gumiborítású focipályát, kosárlabdapályát, röplabdapályát hoznak létre az udvar nyugati oldalán. Az északi oldalon továbbá, a kerítés mentén futópályákat létesítenek, ugyancsak gumiborítással. A belső udvart aszfalttal burkolják, és a szomszédságában pingpongszalt, teqballasztalt és különféle játékelemeket, asztalokat, padokat helyeznek el. A második szakaszban a Stadion utca és a Decembri forradalom utca felőli zöldövezeteket frissítik. Itt tanösvényt, szabadtéri tanórák helyszínül szolgáló tereket is kialakítanak, valamint magaságysokkal, térbútorzattal teszik változatosabbá a területet.

D. SZ.